

คำอธิบายและการวิเคราะห์งบการเงิน บริษัท ไทยออยล์ จำกัด (มหาชน)

สำหรับผลการดำเนินงาน
ประจำไตรมาสที่ 3/2566
และ 9 เดือนแรกของปี 2566

สารบัญ

หน้า

1. ภาพรวมผลการดำเนินงานของบริษัทฯ และบริษัทในกลุ่ม	2
2. ข้อมูลสรุปผลการดำเนินงานของกลุ่มธุรกิจ	5
2.1 สภาพตลาดน้ำมันปิโตรเลียมและผลการดำเนินงานของธุรกิจการกลั่นน้ำมัน	6
2.2 สภาพตลาดสารอะโรเมติกส์และผลการดำเนินงานของธุรกิจผลิตสารอะโรเมติกส์.....	9
2.3 สภาพตลาดและผลการดำเนินงานของธุรกิจผลิตสารตั้งต้นสำหรับผลิตภัณฑ์สารทำความสะอาด	11
2.4 สภาพตลาดและผลการดำเนินงานของธุรกิจผลิตน้ำมันหล่อลื่นพื้นฐาน.....	13
2.5 ผลการดำเนินงานของธุรกิจผลิตไฟฟ้า	15
2.6 ผลการดำเนินงานของธุรกิจสารทำละลายและเคมีภัณฑ์.....	16
2.7 ผลการดำเนินงานของธุรกิจผลิตสารโอเลฟินส์.....	17
2.8 ผลการดำเนินงานของธุรกิจเอทานอล.....	18
3. การวิเคราะห์ฐานะทางการเงินของกลุ่มไทยอยล์.....	19
3.1 งบแสดงฐานะการเงิน	19
3.2 งบกระแสเงินสด	21
3.3 อัตราส่วนทางการเงิน	22
4. แนวโน้มภาวะอุตสาหกรรมในไตรมาสที่ 4 ปี 2566 และปี 2567	23
5. ภาคผนวก	25
5.1 สรุปแผนการลงทุนโครงการในอนาคต.....	25
5.2 สรุปแผนการลงทุนโครงการพลังงานสะอาด (Clean Fuel Project: CFP)	25

คำอธิบายและการวิเคราะห์งบการเงินบริษัท ไทยออยล์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทในกลุ่ม สำหรับผลการดำเนินงานประจำไตรมาสที่ 3/2566 และ 9 เดือนแรกของปี 2566

1. ภาพรวมผลการดำเนินงานของบริษัทฯ และบริษัทในกลุ่ม

ตาราง 1: สรุปผลการดำเนินงานของบริษัทฯ และบริษัทในกลุ่ม

ล้านบาท	Q3/66	Q2/66	+/-)	Q3/65	+/-)	9M/66	9M/65	+/-)
ปริมาณวัตถุดิบที่ป้อนเข้าสู่กระบวนการผลิตของกลุ่ม (kbd)	305	315	(10)	288	17	311	301	10
กำไรขั้นต้นจากการผลิตของกลุ่ม ⁽¹⁾ (US\$/bbl)								
: ไม่รวมผลกระทบจากสต็อกน้ำมัน	13.6	6.1	7.5	8.8	4.8	10.5	14.2	(3.7)
: รวมผลกระทบจากสต็อกน้ำมัน	23.3	4.2	19.1	(0.7)	24.0	12.0	18.7	(6.7)

ล้านบาท	Q3/66	Q2/66	+/-)	Q3/65	+/-)	9M/66	9M/65	+/-)
รายได้จากการขาย	119,656	108,467	11,189	124,174	(4,518)	344,066	382,571	(38,505)
กำไร (ขาดทุน) จากเครื่องมือทางการเงินที่เกิดขึ้นจริงสุทธิ ⁽²⁾	(2,490)	449	(2,939)	(220)	(2,270)	(1,713)	(16,210)	14,497
EBITDA	18,973	4,618	14,355	(568)	19,541	31,772	34,789	(3,017)
กำไร (ขาดทุน) จากเครื่องมือทางการเงิน	(2,028)	(187)	(1,841)	5,090	(7,118)	(2,057)	1,082	(3,139)
กำไร (ขาดทุน) จากอัตราแลกเปลี่ยนสุทธิ ⁽³⁾	(517)	(1,017)	500	(1,710)	1,193	(962)	(2,717)	1,755
กำไรจากการขายเงินลงทุนในบริษัทร่วม	-	-	-	-	-	-	10,038	(10,038)
กำไรขาดทุนจากการจัดประเภทเงินลงทุนใหม่	-	-	-	-	-	-	7,297	(7,297)
ต้นทุนทางการเงิน	(1,032)	(1,081)	49	(940)	(92)	(3,036)	(2,866)	(170)
กลับรายการ (ค่าใช้จ่าย) ภาษีเงินได้	(2,680)	523	(3,203)	156	(2,836)	(3,961)	(9,026)	5,065
กำไร (ขาดทุน) สุทธิ	10,828	1,117	9,711	12	10,816	16,499	32,521	(16,022)
กำไร (ขาดทุน) สุทธิต่อหุ้น (บาท)	4.85	0.50	4.35	0.01	4.84	7.39	15.92	(8.53)

กำไร (ขาดทุน) จากสต็อกน้ำมันก่อนภาษี กลับรายการ (รายการปรับลด) มูลค่าสินค้าน้ำมันดิบและน้ำมันสำเร็จรูปก่อนภาษี ⁽⁴⁾	9,638	(1,929)	11,567	(9,238)	18,876	4,370	12,791	(8,421)
	(1,773)	15	(1,788)	236	(2,009)	(1,966)	(2,114)	148

อัตราแลกเปลี่ยน (บาทต่อเหรียญสหรัฐฯ)	Q3/66	Q2/66	+/-)	Q3/65	+/-)	9M/66	9M/65	+/-)
อัตราแลกเปลี่ยนเฉลี่ย	35.34	34.66	0.68	36.58	(1.24)	34.69	34.81	(0.12)
อัตราแลกเปลี่ยน ณ สิ้นงวด	36.72	35.75	0.97	38.07	(1.35)	36.72	38.07	(1.35)

- หมายเหตุ**
- กำไรขั้นต้นจากการผลิตของกลุ่ม (Gross Integrated Margin) เป็นกำไรขั้นต้นจากการผลิตรวมของโรงกลั่นไทยออยล์, บริษัท ไทยพาราไซลีน จำกัด, บริษัท ลามิกซ์ จำกัด และบริษัท ไทยลูบเบส จำกัด (มหาชน)
 - รวมเฉพาะรายการที่เกิดจากการป้องกันความเสี่ยงราคาสินค้าโภคภัณฑ์
 - รวมกำไร (ขาดทุน) จากอัตราแลกเปลี่ยนสุทธิของสินทรัพย์และหนี้สินที่เป็นสกุลเงินต่างประเทศใน Q3/66, Q2/66, Q3/65, 9M/66 และ 9M/65 จำนวน (379) ล้านบาท, (705) ล้านบาท, (1,524) ล้านบาท, (321) ล้านบาท และ (2,655) ล้านบาท ตามลำดับ
 - ประกอบด้วย กลับรายการ (รายการขาดทุน) จากการวัดมูลค่าสินค้าน้ำมันดิบและน้ำมันสำเร็จรูปให้เท่ากับมูลค่าสุทธิที่จะได้รับ และ กลับรายการ (รายการปรับลด) มูลค่าน้ำมันสำเร็จรูปคงเหลือตามราคาหุ้น

ใน Q3/66 กลุ่มไทยออยล์มีปริมาณวัตถุดิบที่ป้อนเข้าสู่กระบวนการผลิตของกลุ่มลดลงจาก Q2/66 จากเหตุการณ์น้ำมันดิบรั่วไหลบริเวณทุ่งผุ่กเรือกลางทะเล (SBM-2) ในเดือนกันยายน 2566 อย่างไรก็ตาม กลุ่มไทยออยล์มีรายได้จากการขาย 119,656 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 11,189 ล้านบาท ตาม

ราคาขายผลิตภัณฑ์ที่ปรับตัวเพิ่มขึ้น เนื่องจากอุปทานที่ตึงตัวของหลายผลิตภัณฑ์ และมีกำไรขั้นต้นจากการผลิตของกลุ่มไม่รวมผลกระทบจากสต็อกน้ำมันอยู่ที่ 13.6 เหรียญสหรัฐ ต่อบาร์เรล เพิ่มขึ้น 7.5 เหรียญสหรัฐ ต่อบาร์เรล สาเหตุหลักจากส่วนต่างราคาน้ำมันอากาศยาน/น้ำมันก๊าดและส่วนต่างราคาน้ำมันดีเซลกับราคาน้ำมันดิบดูไบที่ปรับตัวเพิ่มขึ้น อีกทั้งกลุ่มธุรกิจผลิตสาร LAB ปรับตัวขึ้นเล็กน้อย อย่างไรก็ตาม ด้านตลาดสารอะโรเมติกส์ปรับตัวลดลง จากทั้งส่วนต่างราคาสารพาราไซลีนและส่วนต่างราคาสารเบนซีนกับน้ำมันเบนซิน 95 ปรับลดลง สาเหตุหลักจากตลาดยังคงได้รับแรงกดดันจากต้นทุนวัตถุดิบที่อยู่ในระดับสูงและการเติบโตของเศรษฐกิจในประเทศจีนที่ไม่เป็นไปตามคาดการณ์ อีกทั้ง ส่วนต่างราคาน้ำมันหล่อลื่นพื้นฐานกับน้ำมันเตาปรับตัวลดลง เนื่องจากได้รับแรงกดดันจากกิจกรรมทางเศรษฐกิจของจีนที่ชะลอตัวลงและความต้องการใช้น้ำมันหล่อลื่นในภูมิภาคที่ปรับตัวลดลงในช่วงฤดูฝน รวมถึงส่วนต่างราคาขมระเหยกับน้ำมันเตาที่ปรับตัวลดลงจากอุปสงค์ที่ลดลงในช่วงฤดูฝน และงบประมาณในการปรับปรุงโครงสร้างถนนที่จำกัด อย่างไรก็ตามราคาน้ำมันดิบใน Q3/66 ที่ปรับตัวเพิ่มขึ้นจาก Q2/66 จากอุปทานน้ำมันดิบที่มีแนวโน้มตึงตัวมากขึ้น จากการปรับลดกำลังการผลิตเพิ่มเติมของซาอุดีอาระเบีย ประกอบกับการปรับลดการส่งออกของรัสเซีย ส่งผลให้กลุ่มไทยออยล์มีกำไรจากสต็อกน้ำมัน 9,638 ล้านบาทใน Q3/66 เทียบกับผลขาดทุนจากสต็อกน้ำมัน 1,929 ล้านบาทในไตรมาสก่อน และมีกำไรขั้นต้นจากการผลิตของกลุ่มรวมผลกระทบจากสต็อกน้ำมันอยู่ที่ 23.3 เหรียญสหรัฐ ต่อบาร์เรลใน Q3/66 เพิ่มขึ้น 19.1 เหรียญสหรัฐ ต่อบาร์เรลจาก Q2/66 ในขณะที่มีรายการปรับลดมูลค่าสินค้าคงเหลือน้ำมันดิบและน้ำมันสำเร็จรูป 1,773 ล้านบาท เทียบกับกลับรายการมูลค่าสินค้าคงเหลือน้ำมันดิบและน้ำมันสำเร็จรูป 15 ล้านบาทใน Q2/66 เมื่อรวมผลขาดทุนจากเครื่องมือทางการเงินที่เกิดขึ้นจริงสุทธิ (รวมเฉพาะรายการที่เกิดจากการป้องกันความเสี่ยงราคาสินค้าโภคภัณฑ์) 2,490 ล้านบาทแล้ว กลุ่มไทยออยล์มี EBITDA 18,973 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 14,355 ล้านบาท จากไตรมาสที่ผ่านมาทั้งนี้ใน Q3/66 กลุ่มไทยออยล์มีผลขาดทุนจากเครื่องมือทางการเงินจำนวน 2,028 ล้านบาท ขาดทุนเพิ่มขึ้นจำนวน 1,841 ล้านบาทจาก Q2/66 อย่างไรก็ตาม มีผลขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนสุทธิ 517 ล้านบาท (โดยเป็นขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนสุทธิของสินทรัพย์และหนี้สินที่เป็นสกุลเงินต่างประเทศจำนวน 379 ล้านบาท) โดยขาดทุนลดลง 500 ล้านบาทจาก Q2/66 เมื่อหักค่าเสื่อมราคา ต้นทุนทางการเงิน และค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้แล้ว ทำให้ใน Q3/66 กลุ่มไทยออยล์มีกำไรสุทธิ 10,828 ล้านบาท หรือ 4.85 บาทต่อหุ้น เพิ่มขึ้น 9,711 ล้านบาทจากไตรมาสก่อน

เมื่อเทียบ Q3/65 กลุ่มไทยออยล์มีปริมาณวัตถุดิบที่ป้อนเข้าสู่กระบวนการผลิตของกลุ่มเพิ่มขึ้น เนื่องจากใน Q3/65 มีการปิดซ่อมบำรุงตามแผนของหน่วยเพิ่มคุณค่าผลิตภัณฑ์บางหน่วย (Upgrading Unit) อย่างไรก็ตามใน Q3/66 มีราคาจำหน่ายผลิตภัณฑ์ลดลง ส่งผลให้มีรายได้จากการขายลดลง 4,518 ล้านบาท ในขณะที่กำไรขั้นต้นจากการผลิตของกลุ่มไม่รวมผลกระทบจากสต็อกน้ำมันเพิ่มขึ้น 4.8 เหรียญสหรัฐ ต่อบาร์เรล สาเหตุหลักจากส่วนต่างราคาผลิตภัณฑ์ที่เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะส่วนต่างราคาน้ำมันเบนซินกับน้ำมันดิบดูไบที่ปรับตัวเพิ่มขึ้นจากอุปทานที่ตึงตัว อีกทั้งส่วนต่างราคาสารพาราไซลีนกับน้ำมันเบนซิน 95 ปรับเพิ่มขึ้นจากอุปสงค์ที่เติบโตสูงขึ้น อย่างไรก็ตาม ส่วนต่างระหว่างราคาน้ำมันหล่อลื่นพื้นฐานกับน้ำมันเตาปรับตัวลดลงหลังตลาดได้รับแรงกดดันจากกิจกรรมทางเศรษฐกิจของจีนที่ชะลอตัวลง ประกอบกับส่วนต่างระหว่างราคาขมระเหยกับน้ำมันเตาลดลงเนื่องจากอุปสงค์ที่ลดลงจากงบประมาณในการซ่อมแซมโครงสร้างถนนที่มีอยู่อย่างจำกัด นอกจากนี้ ธุรกิจผลิตสารตั้งต้นสำหรับผลิตภัณฑ์สารทำความสะอาดมีอัตรากำไรขั้นต้นลดลงจากอุปสงค์ภายในประเทศที่ลดลง อย่างไรก็ตาม ราคาน้ำมันดิบที่ปรับตัวเพิ่มขึ้นส่งผลให้มีกำไรจากสต็อกน้ำมัน 9,638 ล้านบาท เทียบกับผลขาดทุนจากสต็อกน้ำมัน 9,238 ล้านบาทใน Q3/65 ในขณะที่มีรายการปรับลดมูลค่าสินค้าคงเหลือน้ำมันดิบและน้ำมันสำเร็จรูป 1,773 ล้านบาท เทียบกับกลับรายการมูลค่าสินค้าคงเหลือน้ำมันดิบและน้ำมันสำเร็จรูป 236 ล้านบาทใน Q3/65 เมื่อรวมกับผลขาดทุนจากเครื่องมือทางการเงินที่เกิดขึ้นจริงสุทธิ (รวมเฉพาะรายการที่เกิดจากการป้องกันความเสี่ยงราคาสินค้าโภคภัณฑ์) ส่งผลให้กลุ่มไทยออยล์มี EBITDA 18,973 ล้านบาทใน Q3/66 เทียบกับผลขาดทุน EBITDA 568 ล้านบาทใน Q3/65 โดยใน Q3/66 กลุ่มไทยออยล์มีผลขาดทุนจากเครื่องมือทางการเงินจำนวน 2,028 ล้านบาท เทียบกับผลกำไรจากเครื่องมือทางการเงินจำนวน 5,090 ล้านบาทใน Q3/65 ในขณะที่มีผลขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนสุทธิลดลง 1,193 ล้านบาท เมื่อหักค่าเสื่อมราคา ต้นทุนทางการเงิน และค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้แล้ว ส่งผลให้มีกำไรสุทธิเพิ่มขึ้น 10,816 ล้านบาทจากช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อน

เมื่อเทียบ 9M/66 กับ 9M/65 กลุ่มไทยออยล์มีรายได้จากการขาย 344,066 ล้านบาท ลดลง 38,505 ล้านบาท สาเหตุจากราคาขายผลิตภัณฑ์ที่ปรับลดลงตามราคาน้ำมันดิบ นอกจากนี้ ส่วนต่างราคาน้ำมันเบนซินกับราคาน้ำมันดิบดูไบปรับตัวลดลงเนื่องจากการส่งออกของจีนที่ปรับตัวสูงขึ้น อีกทั้ง ส่วนต่างราคาน้ำมันอากาศยาน/น้ำมันก๊าดและส่วนต่างราคาน้ำมันดีเซลกับน้ำมันดิบดูไบปรับตัวลดลง เมื่อเทียบกับ 9M/65 เนื่องจากความกังวลต่ออุปทานตึงตัวลดลงหลังรัสเซียสามารถส่งออกน้ำมันไปยังประเทศอื่นแทนสหภาพยุโรปได้ อีกทั้ง ด้านส่วนต่างระหว่างราคาน้ำมันหล่อลื่นพื้นฐานกับน้ำมันเตาปรับตัวลดลงจากอุปทานที่ปรับตัวสูงขึ้น รวมถึงอัตรากำไรขั้นต้นของกลุ่มธุรกิจผลิตสาร LAB ปรับตัวลดลง อย่างไรก็ตาม ส่วนต่างราคาสารพาราไซลีนกับน้ำมันเบนซิน 95 ที่ปรับตัวเพิ่มขึ้นจากอุปสงค์สารพาราไซลีนที่ดีกว่า 9M/65 ประกอบกับส่วนต่างราคาขมระเหยกับ

น้ำมันเตาปรับตัวดีขึ้น ส่งผลให้ในภาพรวมมีกำไรขั้นต้นจากการผลิตของกลุ่มไม่รวมผลกระทบจากสต็อกน้ำมันลดลง 3.7 เหรียญสหรัฐฯ ต่อ บาร์เรล มาอยู่ที่ 10.5 เหรียญสหรัฐฯ ต่อบาร์เรล นอกจากนี้ใน 9M/66 ยังมีกำไรจากสต็อกน้ำมัน 4,370 ล้านบาท ลดลง 8,421 ล้านบาทจาก 9M/65 ในขณะที่มีรายการปรับลดมูลค่าสินค้าคงเหลือน้ำมันดิบและน้ำมันสำเร็จรูป 1,966 ล้านบาท ลดลง 148 ล้านบาทจากช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อน เมื่อรวมขาดทุนจากเครื่องมือทางการเงินที่เกิดขึ้นจริงสุทธิ 1,713 ล้านบาท ขาดทุนลดลง 14,497 ล้านบาทจากช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อน (รวมเฉพาะรายการที่เกิดจากการป้องกันความเสี่ยงราคาสินค้าโภคภัณฑ์) ส่งผลให้กลุ่มไทยออยล์มี EBITDA 31,772 ล้านบาท ลดลง 3,017 ล้านบาท อีกทั้ง กลุ่มไทยออยล์มีขาดทุนจากเครื่องมือทางการเงิน 2,057 ล้านบาท และมีผลขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนสุทธิ 962 ล้านบาทจากค่าเงินบาทที่อ่อนค่า (โดยเป็นขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนสุทธิของสินทรัพย์และหนี้สินที่เป็นสกุลเงินต่างประเทศจำนวน 321 ล้านบาท) นอกจากนี้ใน 9M/65 กลุ่มไทยออยล์มีกำไรจากการจัดประเภทเงินลงทุนและจำหน่ายเงินลงทุนในบริษัท โกลบอล เพาเวอร์ ซินเนอร์ยี จำกัด (มหาชน) หรือ GPSC จำนวน 17,334 ล้านบาท (ก่อนภาษี) หรือคิดเป็น 12,880 ล้านบาท (หลังภาษี) เมื่อหักค่าเสื่อมราคา ต้นทุนทางการเงิน และค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ แล้ว ส่งผลให้ 9M/66 กลุ่มไทยออยล์มีกำไรสุทธิ 16,499 ล้านบาท ลดลง 16,022 ล้านบาทจากช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อน

2. ข้อมูลสรุปผลการดำเนินงานของกลุ่มธุรกิจ

ตาราง 2: ผลการดำเนินงานแยกตามกลุ่มธุรกิจ

หน่วย: ล้านบาท

รายได้จากการขาย	Q3/66	Q2/66	+/-)	Q3/65	+/-)	9M/66	9M/65	+/-)
งบการเงินรวม	119,656	108,467	11,189	124,174	(4,518)	344,066	382,571	(38,505)
โรงกลั่นน้ำมัน	128,365	115,127	13,238	134,614	(6,249)	367,260	414,127	(46,867)
ผลิตสารอะโรเมติกส์และสาร LAB ⁽¹⁾	20,121	19,005	1,116	23,255	(3,134)	58,127	68,452	(10,325)
ผลิตน้ำมันหล่อลื่นพื้นฐาน	6,413	6,572	(159)	7,774	(1,361)	19,254	22,983	(3,729)
ผลิตไฟฟ้า	2,906	3,658	(752)	31,820	(28,914)	9,423	8,388	1,035
ผลิตและจำหน่ายสารทำละลายและเคมีภัณฑ์ ⁽²⁾	5,626	3,688	1,938	6,452	(826)	14,072	16,737	(2,665)
ผลิตเอทานอล ⁽³⁾	433	408	25	516	(83)	1,310	1,282	28
อื่นๆ ⁽⁴⁾	1,698	1,629	69	1,710	(12)	4,884	4,901	(17)
EBITDA	18,973	4,618	14,355	(568)	19,541	31,772	34,789	(3,017)
โรงกลั่นน้ำมัน	17,013	2,272	14,741	(3,037)	20,050	24,839	29,294	(4,455)
ผลิตสารอะโรเมติกส์และสาร LAB	582	684	(102)	31	551	2,046	320	1,726
ผลิตน้ำมันหล่อลื่นพื้นฐาน	367	772	(405)	1,654	(1,287)	2,281	2,844	(563)
ผลิตไฟฟ้า	769	841	(72)	5,854	(5,085)	2,193	6,805	(4,612)
ผลิตและจำหน่ายสารทำละลายและเคมีภัณฑ์	305	157	148	171	134	694	902	(208)
ผลิตสารโอเลฟินส์	(2)	(2)	0	(2)	0	(7)	(7)	0
ผลิตเอทานอล	30	1	29	67	(37)	76	129	(53)
อื่นๆ	68	47	21	58	10	165	161	4
กำไร / (ขาดทุน) สุทธิ	10,828	1,117	9,711	12	10,816	16,499	32,521	(16,022)
โรงกลั่นน้ำมัน	9,814	(179)	9,993	(1,261)	11,075	12,577	30,608	(18,031)
ผลิตสารอะโรเมติกส์และสาร LAB	104	361	(257)	(313)	417	646	(739)	1,385
ผลิตน้ำมันหล่อลื่นพื้นฐาน	254	576	(322)	1,302	(1,048)	1,716	2,180	(464)
ผลิตไฟฟ้า ⁽⁵⁾	567	349	218	4,009	(3,442)	1,388	1,097	291
ผลิตและจำหน่ายสารทำละลายและเคมีภัณฑ์	177	121	56	105	72	433	584	(151)
ผลิตสารโอเลฟินส์ ⁽⁶⁾	(116)	(47)	(69)	(351)	235	(132)	(613)	481
ผลิตเอทานอล	(9)	(6)	(3)	11	(20)	(30)	3	(33)
อื่นๆ ⁽⁷⁾	115	100	15	86	29	308	305	3

หมายเหตุ (1) บริษัท ไทยพาราโซลีน จำกัด ถือหุ้นร้อยละ 75 ในบริษัท ลามิกซ์ จำกัด ซึ่งประกอบธุรกิจผลิตสารตั้งต้นสำหรับผลิตภัณฑ์สารทำความสะอาด

(2) บริษัท ไทยออยล์ โซลเวนท์ จำกัด ถือหุ้นตามสัดส่วนในบริษัท ทีโอพีเน็กซ์ อินเตอร์เนชันแนล จำกัด (เดิมชื่อบริษัท ทีโอพี โซลเวนท์ จำกัด) บริษัท คัทดีไซลิตีส์ จำกัด TOP Solvent (Vietnam) LLC PT Tirta Surya Raya และ JSKEM Private Limited

(3) บริษัท ไทยออยล์ เอทานอล จำกัด ถือหุ้นตามสัดส่วนในบริษัท ทรัพย์ทิพย์ จำกัด (บันทึกเป็นเงินลงทุนในบริษัทย่อย) และบริษัท อูบล โบ โอ เอทานอล จำกัด (มหาชน) (บันทึกเป็นสินทรัพย์ทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น)

(4) บริษัท ไทยออยล์ เอนเนอร์ยี เซอร์วิส จำกัด ถือหุ้นร้อยละ 99.99 ซึ่งประกอบธุรกิจด้านการบริหารจัดการทรัพยากรบุคคล และบริษัท ไทยออยล์ ศูนย์บริหารเงิน จำกัด ถือหุ้นร้อยละ 99.99 ซึ่งประกอบธุรกิจศูนย์กลางธุรกิจระหว่างประเทศ (IBC) และศูนย์บริหารเงิน (TC) สำหรับบริษัทในกลุ่มไทยออยล์

(5) ตั้งแต่วันที่ 7 มิถุนายน 2565 บริษัทฯ ลดสัดส่วนการถือหุ้นใน บริษัท โกลบอล เพาเวอร์ ซินเนอร์ยี จำกัด (มหาชน) เหลือ 10.0% โดยจัดประเภทใหม่เป็นสินทรัพย์ทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น ทำให้ได้ส่วนแบ่งกำไรจากการลงทุนใน GPSC เฉพาะส่วนของกลุ่มบริษัท 58 ล้านบาท ในช่วงครึ่งปีแรกของปี 2565 และ ได้รับเงินปันผลระหว่างกาลเป็นจำนวน 56 ล้านบาท เมื่อวันที่ 21 กันยายน 2565 รวมถึงได้รับเงินปันผลในช่วง Q1/66 และ Q3/66 ไตรมาสละ 85 ล้าน ทำให้รวม 9M/66 ได้รับเงินปันผล 170 ล้านบาท

(6) บริษัท PT TOP Investment Indonesia รวมส่วนแบ่งกำไร / (ขาดทุน) จากการถือหุ้นร้อยละ 15 ใน PT Chandra Asri Petrochemical Tbk ซึ่งเป็นผู้ผลิตเคมีภัณฑ์ครบวงจรชั้นนำรายใหญ่ในสาธารณรัฐอินโดนีเซีย

(7) รวมกำไร / (ขาดทุน) จากบริษัท ไทยออยล์ เอนเนอร์ยี เซอร์วิส จำกัด และบริษัท ไทยออยล์ ศูนย์บริหารเงิน จำกัด และรวมส่วนแบ่งกำไร / (ขาดทุน) จากการลงทุนในบริษัท พีทีที ดิจิตอล โซลูชั่น จำกัด, บริษัท พีทีที เอนเนอร์ยี โซลูชั่นส์ จำกัด และ บริษัท ทอส์บิโตรเลียมไทย จำกัด ตามสัดส่วนการถือหุ้น

2.1 สภาพตลาดน้ำมันปิโตรเลียมและผลการดำเนินงานของธุรกิจการกลั่นน้ำมัน

ตาราง 3: ราคาเฉลี่ยของน้ำมันดิบและน้ำมันสำเร็จรูป ส่วนต่างราคาน้ำมันดิบ และส่วนต่างราคาน้ำมันสำเร็จรูปกับน้ำมันดิบดูไบ

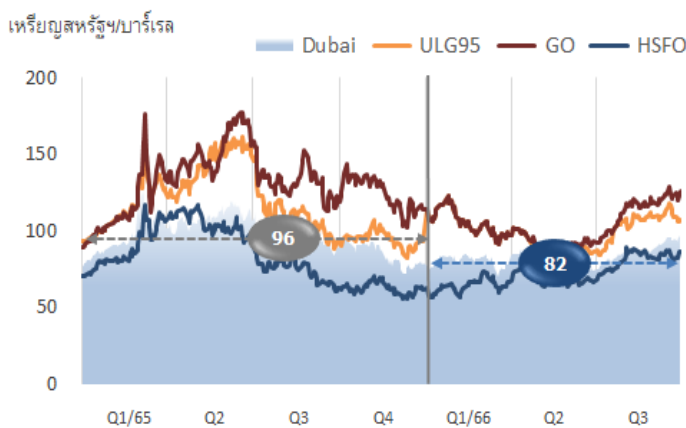
หน่วย: US\$/bbl	Q3/66	Q2/66	+/(-)	Q3/65	+/(-)	9M/66	9M/65	+/(-)
น้ำมันดิบดูไบ (Dubai) ⁽¹⁾	86.7	77.8	8.9	96.9	(10.2)	81.6	100.2	(18.6)
น้ำมันเบนซิน (ULG95)	105.6	94.4	11.2	110.1	(4.5)	99.7	122.2	(22.5)
น้ำมันอากาศยาน/น้ำมันก๊าด (Jet/Kero)	112.8	91.7	21.1	129.3	(16.5)	103.8	129.4	(25.6)
น้ำมันดีเซล (GO)	113.6	92.3	21.3	132.1	(18.5)	103.8	132.8	(29.0)
น้ำมันเตา (HSFO)	81.4	69.1	12.3	74.6	6.8	71.5	88.9	(17.4)
ส่วนต่างราคาน้ำมันดิบ (Crude Premium)	Q3/66	Q2/66	+/(-)	Q3/65	+/(-)	9M/66	9M/65	+/(-)
Murban ⁽²⁾	1.8	2.8	(1.0)	10.5	(8.7)	3.2	7.3	(4.1)
Arab Light ⁽³⁾	3.2	2.6	0.6	8.5	(5.3)	2.7	5.8	(3.1)
ส่วนต่างราคาน้ำมันดิบดูไบ	Q3/66	Q2/66	+/(-)	Q3/65	+/(-)	9M/66	9M/65	+/(-)
น้ำมันเบนซิน (ULG95)	18.9	16.6	2.3	13.2	5.7	18.0	22.0	(4.0)
น้ำมันอากาศยาน/น้ำมันก๊าด (Jet/Kero)	26.1	14.0	12.1	32.4	(6.3)	22.2	29.3	(7.1)
น้ำมันดีเซล (GO)	26.9	14.6	12.3	35.2	(8.3)	22.2	32.6	(10.4)
น้ำมันเตา (HSFO)	(5.4)	(8.7)	3.3	(22.3)	16.9	(10.1)	(11.3)	1.2
น้ำมันเตากำมะถันต่ำ (VLSFO)	1.3	3.7	(2.4)	11.7	(10.4)	3.3	15.1	(11.8)

หมายเหตุ ⁽¹⁾ ราคาปิดของน้ำมันดิบดูไบ ณ สิ้น Q3/66 คิดจากราคาเฉลี่ยเดือนกันยายน 2566 เท่ากับ 93.3 เหรียญสหรัฐ ต่อบาร์เรล, ณ สิ้น Q2/66 คิดจากราคาเฉลี่ยมิถุนายน 2566 เท่ากับ 75.0 เหรียญสหรัฐ ต่อบาร์เรล และ ณ สิ้น Q3/65 คิดจากราคาเฉลี่ยเดือนกันยายน 2565 เท่ากับ 90.0 เหรียญสหรัฐ ต่อบาร์เรล

⁽²⁾ ส่วนต่างราคาน้ำมันดิบ Murban (เปรียบเทียบราคาตลาด) คิดจากค่าเฉลี่ยของส่วนต่างราคาน้ำมันดิบ Murban สำหรับส่งมอบเดือน M กับราคาสัญญาซื้อขายน้ำมันดิบดูไบล่วงหน้าสำหรับเดือน M ที่มีการประกาศในแต่ละวันใน 2 เดือนก่อนหน้า (M-2) ทั้งนี้ เนื่องจากการประกาศโครงสร้างราคาใหม่โดยผู้ผลิต (ADNOC)

⁽³⁾ ส่วนต่างราคาน้ำมันดิบ Arab Light เป็นราคาประกาศของผู้ผลิต ซึ่งประกาศส่วนต่างราคา เทียบกับค่าเฉลี่ยราคาน้ำมันดิบดูไบและโอมาน

กราฟ 1: ราคาของน้ำมันดิบและน้ำมันสำเร็จรูป

ราคาน้ำมันดิบใน Q3/66 ปรับตัวเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับ Q2/66 หลังได้รับแรงหนุนจากอุปทานน้ำมันดิบที่มีแนวโน้มตึงตัวมากขึ้น จากการปรับลดกำลังการผลิตเพิ่มเติม 1.0 ล้านบาร์เรลต่อวันของซาอุดีอาระเบียและการปรับลดการส่งออกที่ 0.3 ล้านบาร์เรลต่อวันของรัสเซียไปจนถึงสิ้นสุดปลายปี 2566 เพิ่มเติมจากข้อตกลงของกลุ่มโอเปกและประเทศพันธมิตรหรือกลุ่มโอเปกพลัสที่ปรับลดกำลังการผลิตรวม 1.66 ล้านบาร์เรลต่อวัน ตั้งแต่เดือนพฤษภาคม 2566 จนถึงสิ้นปีหน้า อย่างไรก็ตาม ราคาน้ำมันดิบใน Q3/66 และ 9M/66 ปรับลดลงจากช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อนหน้า เนื่องจากความกังวลต่อความต้องการใช้น้ำมันที่คาดว่าจะมีแนวโน้มชะลอตัวลง

จากความกังวลต่อภาวะเศรษฐกิจถดถอย หลังธนาคารกลางทั่วโลกมีการปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยอย่างต่อเนื่องเพื่อความคุมอัตราเงินเฟ้อ

ส่วนต่างราคาน้ำมันดิบ Murban กับราคาน้ำมันดิบดูไบ ปรับตัวลดลงในช่วง Q3/66 หลังเมื่อเทียบกับ Q2/66 และ Q3/65 และปรับลดลงในช่วง 9M/66 เมื่อเทียบกับ 9M/65 เช่นเดียวกัน หลังได้รับแรงกดดันจากโรงกลั่นในเอเชียเหนือปิดซ่อมบำรุงและการส่งออกน้ำมันดิบของรัฐที่ปรับตัวเพิ่มขึ้นค่อนข้างมากสู่ระดับมากกว่า 4.0 ล้านบาร์เรลต่อวันในช่วง Q3/66 ซึ่งปัจจัยนี้ส่งผลให้ส่วนต่างราคาน้ำมันดิบ Arab Light กับค่าเฉลี่ยราคาน้ำมันดิบดูไบและโอมานในช่วง Q3/66 และส่วนต่างในช่วง 9M/66 ปรับลดลงจาก ช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อนด้วย อย่างไรก็ตาม ส่วนต่างราคาน้ำมันดิบ Arab Light กับราคาน้ำมันดิบดูไบในช่วง Q3/66 ปรับเพิ่มขึ้นเล็กน้อยจาก Q2/66 หลังซาอุดีอาระเบียปรับลดกำลังการผลิตของประเทศลง เพิ่มเติมจากที่กลุ่มโอเปกพลัสลดการผลิตลงเช่นกัน

ส่วนต่างราคาน้ำมันเบนซินกับราคาน้ำมันดิบดูไบใน Q3/66 ปรับตัวเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับ Q2/66 และ Q3/65 หลังได้รับแรงหนุนจากอุปทานน้ำมันเบนซินที่ตึงตัวมากขึ้นจากการปิดซ่อมบำรุงตามแผนและฉุกเฉินของโรงกลั่นในสหรัฐฯ และยุโรป อย่างไรก็ตาม ส่วนต่างราคาใน 9M/66 ปรับลดลงเมื่อเทียบกับ 9M/65 เนื่องจากการส่งออกของจีนที่ปรับตัวสูงขึ้น ขณะที่ส่วนต่างราคาน้ำมันอากาศยาน/น้ำมันก๊าดและส่วนต่างราคาน้ำมันดีเซลกับราคาน้ำมันดิบดูไบใน Q3/66 ปรับตัวเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับ Q2/66 หลังอุปทานน้ำมันสำเร็จรูปที่ตึงตัวจากการปิดซ่อมบำรุงฉุกเฉิน รวมถึง การส่งออกของรัสเซียที่ปรับลดลง หลังรัฐบาลประกาศห้ามส่งออกน้ำมันดีเซลและน้ำมันเบนซินชั่วคราวตั้งแต่ 21 กันยายน เป็นต้นไป อย่างไรก็ตาม ส่วนต่างราคาใน Q3/66 และ 9M/66 จะปรับลดลงจากช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อนหน้า หลังความกังวลต่ออุปทานตึงตัวลดลงหลังรัสเซียสามารถส่งออกน้ำมันไปยังประเทศอื่นแทนสหภาพยุโรปได้ ขณะที่ส่วนต่างราคาน้ำมันเตากำมะถันต่ำกับราคาน้ำมันดิบดูไบใน Q3/66 ปรับตัวลดลงเมื่อเทียบกับ Q2/66 และ Q3/65 เช่นเดียวกับส่วนต่างราคาใน 9M/66 ปรับลดลงเมื่อเทียบกับ 9M/65 เนื่องจากอุปทานที่ปรับตัวเพิ่มขึ้น หลังโรงกลั่นใหม่ในคูเวตเริ่มดำเนินการผลิตและส่งออกมากขึ้น สำหรับส่วนต่างราคาน้ำมันเตากำมะถันสูงกับราคาน้ำมันดิบดูไบใน Q3/66 ปรับตัวสูงขึ้น เมื่อเทียบกับ Q2/66 และ Q3/65 เช่นเดียวกับส่วนต่างราคาใน 9M/66 ปรับเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับ 9M/65 เช่นกัน หลังได้รับแรงหนุนจากอุปทานน้ำมันเตากำมะถันมีแนวโน้มตึงตัวมากขึ้นจากการปรับลดกำลังการผลิตของกลุ่มโอเปกพลัส ที่ส่งผลให้น้ำมันดิบชนิดกลางและหนักออกมามีตลาดลดลง รวมถึงตลาดได้รับแรงหนุนจากอุปสงค์เพื่อผลิตกระแสไฟฟ้าในภูมิภาคตะวันออกกลางที่ปรับตัวสูงขึ้นจากสภาพอากาศที่ร้อนขึ้นในปี

ตาราง 4: ผลการดำเนินงานของธุรกิจการกลั่นน้ำมัน

	Q3/66	Q2/66	+(-)	Q3/65	+(-)	9M/66	9M/65	+(-)
อัตราการใช้กำลังการกลั่น ⁽¹⁾ (%)	110%	113%	(3%)	104%	6%	112%	108%	4%
ปริมาณวัตถุดิบที่ป้อนเข้าสู่กระบวนการผลิต (kbd)	302	311	(9)	286	16	307	297	10
กำไรขั้นต้นจากการกลั่น (US\$/bbl)								
: ไม่รวมผลกระทบจากสต็อกน้ำมัน	12.4	4.5	7.9	6.7	5.7	9.0	12.9	(3.9)
: รวมผลกระทบจากสต็อกน้ำมัน	22.2	2.5	19.7	(2.9)	25.1	10.5	17.5	(7.0)

หมายเหตุ (1) จำนวนจากกำลังการกลั่นน้ำมัน 275,000 บาร์เรลต่อวัน

ใน Q3/66 โรงกลั่นไทยออยล์มี EBITDA และกำไรสุทธิเพิ่มขึ้นจากไตรมาสก่อนสาเหตุหลักจากกำไรขั้นต้นจากการกลั่นรวมผลกระทบจากสต็อกน้ำมันที่เพิ่มขึ้นตามส่วนต่างราคาผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมและราคาน้ำมันดิบที่ปรับตัวสูงขึ้น

ใน Q3/66 โรงกลั่นไทยออยล์มีอัตราการใช้กำลังการกลั่น 110% ลดลงจาก Q2/66 จากเหตุการณ์น้ำมันดิบรั่วไหลบริเวณทุ่งผูกเรือกลางทะเล (SBM-2) ในเดือนกันยายน 2566 โดยโรงกลั่นมีรายได้จากการขาย 128,365 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 13,238 ล้านบาท ตามราคาขายผลิตภัณฑ์ที่ปรับตัวเพิ่มขึ้น ตามอุปทานที่ตึงตัวของหลายผลิตภัณฑ์ ซึ่งแบ่งเป็นสัดส่วนการขายผลิตภัณฑ์ภายในประเทศ 85% Indochina 11% และส่งออก 4% นอกจากนี้ โรงกลั่นไทยออยล์มีกำไรขั้นต้นจากการกลั่นไม่รวมผลกระทบจากสต็อกน้ำมัน 12.4 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล เพิ่มขึ้น 7.9 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรลจากไตรมาสที่ผ่านมา สาเหตุหลักจากส่วนต่างราคาน้ำมันอากาศยาน/น้ำมันก๊าดและส่วนต่างราคาน้ำมันดีเซลกับราคาน้ำมันดิบดูไบที่ปรับตัวเพิ่มขึ้น อีกทั้ง ราคาน้ำมันดิบที่ปรับตัวสูงขึ้น ส่งผลให้มีกำไรจากสต็อกน้ำมัน 9.8 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล หรือ 9,638 ล้านบาท เทียบกับผลขาดทุนจากสต็อกน้ำมัน 1,929 ล้านบาทในไตรมาสก่อน ในขณะที่มีรายการปรับลดมูลค่าสินค้าคงเหลือน้ำมันดิบและน้ำมันสำเร็จรูป 1,773 ล้านบาท เทียบกับกลับรายการมูลค่าสินค้าคงเหลือน้ำมันดิบและน้ำมันสำเร็จรูป 15 ล้านบาทใน Q2/66 นอกจากนี้ใน Q3/66 โรงกลั่นไทยออยล์มีค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับเหตุการณ์น้ำมันดิบรั่วไหลบริเวณทุ่งผูกเรือกลางทะเล (SBM-2) จำนวน 15 ล้านบาท เมื่อรวมผลขาดทุนจากเครื่องมือทางการเงินที่เกิดขึ้นจริงสุทธิ 2,588 ล้านบาทแล้ว โรงกลั่นไทยออยล์มี EBITDA 17,013 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 14,741 ล้านบาทจากไตรมาสก่อน อีกทั้ง โรงกลั่นไทยออยล์มีผลขาดทุนจากการวัดมูลค่ายุติธรรมเครื่องมือทางการเงิน 1,915 ล้านบาท ขาดทุนเพิ่มขึ้น 1,706 ล้านบาทจาก Q2/66 ซึ่งส่วนใหญ่เกิดจากการวัดมูลค่ายุติธรรมของสัญญาคุ้มครองความเสี่ยงราคาสินค้าโภคภัณฑ์ ประกอบกับมีผลขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนสุทธิ 628 ล้านบาท (โดยเป็นผลขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนสุทธิของสินทรัพย์และหนี้สินที่เป็นสกุลเงินต่างประเทศ

เมื่อเทียบ 9M/66 กับ 9M/65
 โรงกลั่นไทยออยล์มี EBITDA
 และกำไรสุทธิลดลง ตามกำไร
 ข้นต้นจากการกลั่นรวม
 ผลกระทบจากสต็อกน้ำมัน
 ปรับตัวลดลง อีกทั้งใน 9M/65
 โรงกลั่นรับรู้กำไรจากการจัด
 ประเภทเงินลงทุนและ
 จำหน่ายเงินลงทุนใน GPSC

จำนวน 678 ล้านบาท) ขาดทุนลดลง 550 ล้านบาทจากไตรมาสก่อน เมื่อหักค่าเสื่อมราคา ต้นทุนทางการเงิน และค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ ส่งผลให้มีกำไรสุทธิ 9,814 ล้านบาท เทียบกับผลขาดทุนสุทธิ 179 ล้านบาท ใน Q2/66 (หากรวมเงินปันผลรับใน Q3/66 โรงกลั่นไทยออยล์มีกำไรสุทธิอยู่ที่ 12,806 ล้านบาท)

เมื่อเทียบกับ Q3/65 โรงกลั่นไทยออยล์มีอัตราการใช้จ่ายกำลังการกลั่นเพิ่มขึ้น 6% เนื่องจากใน Q3/65 มีการปิดซ่อมบำรุงตามแผนของหน่วยเพิ่มคุณค่าผลิตภัณฑ์บางหน่วย (Upgrading Unit) โดยมีรายได้จากการขายลดลง 6,249 ล้านบาทตามราคาขายผลิตภัณฑ์ที่ปรับตัวลดลง อย่างไรก็ตาม โรงกลั่นไทยออยล์มีกำไรขั้นต้นจากการกลั่นไม่รวมผลกระทบจากสต็อกน้ำมันเพิ่มขึ้นถึง 5.7 เหรียญสหรัฐ ต่อบาร์เรล จากส่วนต่างราคาน้ำมันเบนซินกับราคาน้ำมันดิบดูไบที่เพิ่มขึ้นจากอุปทานที่ตึงตัว ประกอบกับ Crude Premiums ปรับตัวลดลง อีกทั้งราคาน้ำมันดิบที่ปรับตัวเพิ่มขึ้นส่งผลให้มีกำไรจากสต็อกน้ำมัน 9,638 ล้านบาท เทียบกับผลขาดทุนจากสต็อกน้ำมัน 9,238 ล้านบาทในช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อนหน้า เมื่อรวมผลขาดทุนจากเครื่องมือทางการเงินที่เกิดขึ้นจริงสุทธิที่เพิ่มขึ้น 2,350 ล้านบาท โรงกลั่นไทยออยล์มี EBITDA 17,013 ล้านบาท เทียบกับผลขาดทุน EBITDA 3,037 ล้านบาทใน Q3/65 อย่างไรก็ตามใน Q3/66 โรงกลั่นไทยออยล์มีผลขาดทุนจากการวัดมูลค่ายุติธรรมเครื่องมือทางการเงิน 1,915 ล้านบาท เทียบกับกำไรจากการวัดมูลค่ายุติธรรมเครื่องมือทางการเงิน 5,206 ล้านบาทใน Q3/65 ซึ่งส่วนใหญ่เกิดจากการวัดมูลค่ายุติธรรมของสัญญาคุ้มครองความเสี่ยงราคาสินค้าโภคภัณฑ์ อย่างไรก็ตาม โรงกลั่นมีผลขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนสุทธิลดลง 1,246 ล้านบาท เมื่อหักค่าเสื่อมราคา ต้นทุนทางการเงินและค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ ส่งผลให้มีกำไรสุทธิ 9,814 ล้านบาท เทียบกับผลขาดทุนสุทธิ 1,261 ล้านบาท ใน Q3/65

เมื่อเทียบ 9M/66 กับ 9M/65 โรงกลั่นไทยออยล์มีอัตราการใช้จ่ายกำลังการกลั่นเพิ่มขึ้น โดยมีปริมาณจำหน่ายผลิตภัณฑ์โดยรวมเพิ่มขึ้นเล็กน้อย ในขณะที่ราคาขายเฉลี่ยที่ปรับลดลงอย่างมาก ส่งผลให้มีรายได้จากการขาย 367,260 ล้านบาท ลดลง 46,867 ล้านบาท โดยโรงกลั่นไทยออยล์มีกำไรขั้นต้นจากการกลั่นไม่รวมผลกระทบจากสต็อกน้ำมัน 9.0 เหรียญสหรัฐ ต่อบาร์เรล ลดลง 3.9 เหรียญสหรัฐ ต่อบาร์เรล และมีกำไรจากสต็อกน้ำมัน 4,370 ล้านบาท ลดลง 8,422 ล้านบาทจาก 9M/65 ในขณะที่มีรายการปรับลดมูลค่าสินค้าคงเหลือน้ำมันดิบและน้ำมันสำเร็จรูป 1,966 ล้านบาท ลดลง 148 ล้านบาทจากช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อน เมื่อรวมผลขาดทุนจากเครื่องมือทางการเงินที่เกิดขึ้นจริงสุทธิ 1,828 ล้านบาท ขาดทุนลดลง 14,462 ล้านบาท ทำให้โรงกลั่นไทยออยล์มี EBITDA 24,839 ล้านบาท ลดลง 4,455 ล้านบาทจาก 9M/65 อย่างไรก็ตาม โรงกลั่นไทยออยล์มีผลขาดทุนจากการวัดมูลค่ายุติธรรมเครื่องมือทางการเงินจำนวน 1,829 ล้านบาท เทียบกับกำไรจากการวัดมูลค่ายุติธรรมเครื่องมือทางการเงิน 1,213 ล้านบาทใน 9M/65 และมีผลขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนสุทธิ 1,270 ล้านบาท ขาดทุนลดลง 1,763 ล้านบาทจากช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อน อย่างไรก็ตามใน 9M/65 โรงกลั่นไทยออยล์มีการบันทึกกำไรจากการจัดประเภทเงินลงทุนและจำหน่ายเงินลงทุนในบริษัท โกลบอล เพาเวอร์ ซินเนอร์ยี จำกัด (มหาชน) หรือ GPSC ก่อนภาษีจำนวนรวม 18,026 ล้านบาท หรือคิดเป็นกำไรสุทธิหลังหักภาษีจำนวนรวม 13,572 ล้านบาท เมื่อหักค่าเสื่อมราคา ต้นทุนทางการเงิน และค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้แล้ว โรงกลั่นมีกำไรสุทธิ 12,577 ล้านบาท ลดลง 18,031 ล้านบาทจากช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อน (หากรวมเงินปันผลรับใน 9M/66 โรงกลั่นไทยออยล์มีกำไรสุทธิอยู่ที่ 19,403 ล้านบาท)

2.2 สภาพตลาดสารอะโรเมติกส์และผลการดำเนินงานของธุรกิจผลิตสารอะโรเมติกส์

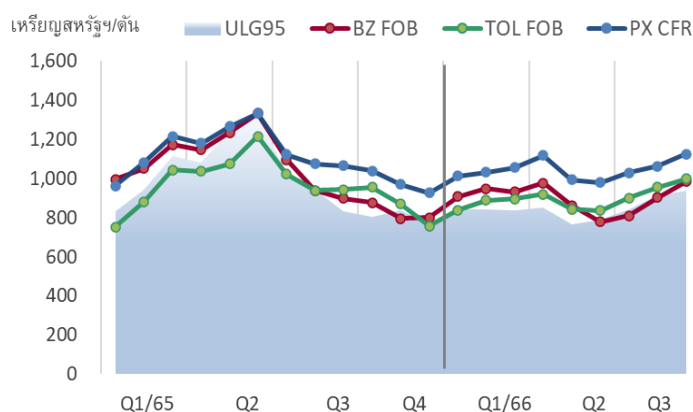
ตาราง 5: ราคาเฉลี่ยผลิตภัณฑ์หลักและส่วนต่างราคาของธุรกิจสารอะโรเมติกส์

หน่วย: US\$/Ton	Q3/66	Q2/66	+ / (-)	Q3/65	+ / (-)	9M/66	9M/65	+ / (-)
พาราไซลีน (PX) ⁽¹⁾	1,073	1,030	43	1,088	(15)	1,046	1,145	(99)
เบนซีน (BZ) ⁽²⁾	899	873	26	978	(79)	901	1,097	(196)
โทลูอีน (TL) ⁽²⁾	951	867	84	969	(18)	897	990	(93)
ส่วนต่างราคา ULG95	Q3/66	Q2/66	+ / (-)	Q3/65	+ / (-)	9M/66	9M/65	+ / (-)
พาราไซลีน (PX)	175	228	(53)	152	23	199	107	92
เบนซีน (BZ)	1	71	(70)	42	(41)	54	58	(4)
โทลูอีน (TL)	53	65	(12)	33	20	50	(48)	98

หมายเหตุ (1) ราคาสารพาราไซลีนอ้างอิงราคา CFR Taiwan

(2) ราคาสารเบนซีนและสารโทลูอีนอ้างอิงราคา FOB Korea

กราฟ 2: ราคาผลิตภัณฑ์สารอะโรเมติกส์และน้ำมันเบนซิน 95

ราคาสารพาราไซลีนปรับตัวเพิ่มขึ้นขณะที่ส่วนต่างราคาสารพาราไซลีนกับน้ำมันเบนซิน 95 ปรับตัวลดลง ในช่วง Q3/66 เทียบกับ Q2/66 โดยราคาสารพาราไซลีนที่ปรับตัวเพิ่มขึ้นเนื่องมาจากราคาน้ำมันดิบที่ปรับตัวสูงขึ้นหลังอุปทานน้ำมันดิบโลกตึงตัวจากการลดกำลังการผลิตของซาอุดีอาระเบีย และการส่งออกน้ำมันจากรัสเซียที่น้อยลง สำหรับส่วนต่างราคาสารพาราไซลีนกับน้ำมันเบนซิน 95 ที่ปรับตัวลดลงเนื่องจากตลาดยังคงได้รับแรงกดดันจากต้นทุนวัตถุดิบที่อยู่ในระดับสูง รวมถึงอัตราเงินเฟ้อในระดับสูงที่กดดันความสามารถในการซื้อของภาคบริโภค ประกอบกับเศรษฐกิจภายในของประเทศไทยที่ยังคงเปราะบาง และอุปทานที่ปรับตัวเพิ่มขึ้น

หลังการปิดซ่อมบำรุงใน Q2/66 อย่างไรก็ดีตาม อุปสงค์สารพาราไซลีนที่เติบโตสูงกว่าในปี 2566 ส่งผลให้ส่วนต่างราคาสารพาราไซลีนกับน้ำมันเบนซิน 95 ใน Q3/66 และ 9M/66 สูงกว่า Q3/65 และ 9M/65 ตามลำดับ

ราคาสารเบนซีนปรับตัวสูงขึ้นขณะที่ส่วนต่างราคาสารเบนซีนกับน้ำมันเบนซิน 95 ปรับตัวลดลง ในช่วง Q3/66 เทียบกับ Q2/66 โดยราคาสารเบนซีนที่ปรับตัวสูงขึ้นเนื่องมาจากราคาน้ำมันดิบที่ปรับตัวสูงขึ้นหลังอุปทานน้ำมันดิบโลกตึงตัว อย่างไรก็ดีตาม อุปสงค์ของสารเบนซีนที่ยังคงถูกจำกัดจากผลกำไรที่ต่ำของธุรกิจปลายน้ำ และการเติบโตของเศรษฐกิจในประเทศจีนที่ไม่เป็นไปตามคาดการณ์ ส่งผลให้ส่วนต่างราคาสารเบนซีนกับน้ำมันเบนซิน 95 ใน Q3/66 และ 9M/66 ปรับตัวลดลง เมื่อเทียบกับ Q3/65 และ 9M/65 ตามลำดับ

ราคาสารโทลูอีนปรับตัวเพิ่มขึ้นขณะที่ส่วนต่างราคาสารโทลูอีนกับน้ำมันเบนซิน 95 ปรับตัวลดลง ในช่วง Q3/66 เทียบกับ Q2/66 โดยราคาสารโทลูอีนที่ปรับตัวเพิ่มขึ้นเนื่องมาจากราคาน้ำมันดิบที่ปรับตัวสูงขึ้นหลังอุปทานน้ำมันดิบโลกตึงตัว สำหรับส่วนต่างราคาสารโทลูอีนกับน้ำมันเบนซิน 95 ที่ปรับตัวลดลง เป็นผลมาจากตลาดอะโรเมติกส์ที่เริ่มอ่อนตัวลง หลังเข้าสู่ช่วงฤดูฝน ส่งผลให้การใช้สารโทลูอีนเพื่อผลิตสารอะโรเมติกส์อื่นปรับลดลง อย่างไรก็ดีตาม ตลาดสารโทลูอีนยังคงได้รับแรงหนุนจากตลาดน้ำมันเบนซินที่แข็งแกร่ง ส่งผลให้ความต้องการนำสารโทลูอีนไปผสมในน้ำมันเบนซินอยู่ในระดับสูง ส่งผลให้ส่วนต่างราคาสารโทลูอีนกับน้ำมันเบนซิน 95 ใน Q3/66 และ 9M/66 สูงกว่า Q3/65 และ 9M/65 ตามลำดับ

ตาราง 6: ผลการดำเนินงาน TPX

	Q3/66	Q2/66	+ / (-)	Q3/65	+ / (-)	9M/66	9M/65	+ / (-)
อัตราการผลิตสารอะโรเมติกส์ ⁽¹⁾ (%)	74%	71%	3%	70%	4%	71%	73%	-2%
ปริมาณผลิตสารอะโรเมติกส์ (พันตัน)	156	148	8	147	10	442	457	(15)
Product-to-feed Margin ⁽²⁾ (US\$/Ton)	31	49	(18)	7	24	48	1	47

หมายเหตุ (1) เทียบกับกำลังการผลิตติดตั้ง (Nameplate Capacity) ที่ 838,000 ตันต่อปี (สารพาราไซลีน 527,000 ตันต่อปี, สารเบนซีน 259,000 ตันต่อปี, สารมีกรีไซลีน 52,000 ตันต่อปี)
(2) คำนวณกำไรขั้นต้นจากการขายผลิตภัณฑ์อาหารด้วยปริมาณวัตถุดิบ (ตัน)

ใน Q3/66 TPX มี Product-to-feed Margin ลดลงจากส่วนต่างราคาสารเบนซีนกับน้ำมันเบนซิน 95 ที่ปรับตัวลดลง ประกอบกับผลขาดทุนจากการวัดมูลค่ายุติธรรมเครื่องมือทางการเงิน ทำให้ TPX มีผลการดำเนินงานที่แย่ลงจากไตรมาสก่อน

ใน 9M/66 เทียบกับ 9M/65 TPX มี Product-to-feed Margin เพิ่มขึ้นจากส่วนต่างราคาสารอะโรเมติกส์ที่เพิ่มขึ้น อันเนื่องมาจากการคลายความกังวลจากความขัดแย้งระหว่างรัสเซียและยูเครน ส่งผลให้มีผลการดำเนินงานที่ดีขึ้น

ใน Q3/66 เทียบกับ Q2/66 TPX มีอัตราการผลิตสารอะโรเมติกส์อยู่ที่ 74% เพิ่มขึ้น 3% จากการปรับแผนการผลิตให้สอดคล้องกับสภาพตลาด โดย TPX มีรายได้จากการขาย 14,232 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 1,098 ล้านบาทจากปริมาณการขายผลิตภัณฑ์รวมทั้งที่เพิ่มขึ้น ขณะที่ส่วนต่างราคาสารพาราไซลีน เบนซีน และโทลูอีนกับน้ำมันเบนซิน 95 ปรับตัวลดลง โดยเฉพาะส่วนต่างราคาสารเบนซีนกับน้ำมันเบนซิน 95 ที่ปรับตัวลดลงอย่างมีนัยสำคัญ สาเหตุหลักจากอุปสงค์ของสารเบนซีนที่ถูกจำกัดจากผลกำไรที่ต่ำของธุรกิจปลายน้ำ และการเติบโตของเศรษฐกิจในประเทศจีนที่ไม่เป็นไปตามคาดการณ์ ส่งผลให้มี Product-to-feed Margin ลดลง 18 เหรียญสหรัฐ ต่อตัน เมื่อเทียบกับไตรมาสก่อน โดย TPX มีผลกำไรจากเครื่องมือทางการเงินที่เกิดขึ้นจริงสุทธิ 97 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 82 ล้านบาทจากไตรมาสก่อน จากปัจจัยดังกล่าวส่งผลให้ TPX มีผลกำไร EBITDA 156 ล้านบาท ลดลง 123 ล้านบาท อย่างไรก็ตามใน Q3/66 มีการบันทึกขาดทุนจากการวัดมูลค่ายุติธรรมเครื่องมือทางการเงินจำนวน 47 ล้านบาท เทียบกับกำไรจากการวัดมูลค่ายุติธรรมเครื่องมือทางการเงินจำนวน 166 ล้านบาท และมีกำไรจากอัตราแลกเปลี่ยนสุทธิ 20 ล้านบาท เทียบกับกำไรจากอัตราแลกเปลี่ยนสุทธิ 25 ล้านบาทในไตรมาสก่อน เมื่อหักค่าเสื่อมราคา ต้นทุนทางการเงินและรวมรายได้ทางภาษีเงินได้แล้ว ส่งผลให้ภาพรวมของ Q3/66 TPX ขาดทุนสุทธิ 50 ล้านบาท เทียบกับกำไรสุทธิ 225 ล้านบาทใน Q2/66

เมื่อเทียบกับ Q3/65 TPX มีอัตราการผลิตสารอะโรเมติกส์เพิ่มขึ้น 4% โดย TPX มีรายได้จากการขายลดลง 755 ล้านบาท สาเหตุหลักจากราคาขายเฉลี่ยที่ลดลง อย่างไรก็ตาม TPX มี Product-to-feed Margin เพิ่มขึ้น 24 เหรียญสหรัฐ ต่อตัน จากส่วนต่างราคาสารอะโรเมติกส์กับน้ำมันเบนซิน 95 ที่ปรับตัวเพิ่มขึ้น ยกเว้นเพียงส่วนต่างสารราคาเบนซีนกับน้ำมันเบนซิน 95 เมื่อรวมกำไรจากเครื่องมือทางการเงินที่เกิดขึ้นจริง ส่งผลให้มีผลกำไร EBITDA 156 ล้านบาท เทียบกับขาดทุน EBITDA 475 ล้านบาทใน Q3/65 และเมื่อรวมผลขาดทุนจากการวัดมูลค่ายุติธรรมเครื่องมือทางการเงิน 47 ล้านบาทใน Q3/66 เทียบกับผลขาดทุนจากการวัดมูลค่ายุติธรรมเครื่องมือทางการเงินจำนวน 80 ล้านบาทใน Q3/65 และกำไรจากอัตราแลกเปลี่ยนสุทธิที่ลดลง 33 ล้านบาทใน Q3/66 TPX จึงขาดทุนสุทธิ 50 ล้านบาท เทียบกับขาดทุนสุทธิ 584 ล้านบาทในช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อน

สำหรับผลการดำเนินงานใน 9M/66 เทียบกับ 9M/65 TPX มีรายได้จากการขาย 39,896 ล้านบาท ลดลง 7,056 ล้านบาท จากราคาขายเฉลี่ยที่ลดลงโดยเฉพาะสารเบนซีน และปริมาณการขายผลิตภัณฑ์รวมทั้งที่ลดลง อย่างไรก็ตาม Product-to-feed Margin เพิ่มขึ้น 47 เหรียญสหรัฐ ต่อตัน สาเหตุหลักจากส่วนต่างราคาสารอะโรเมติกส์ที่ปรับตัวเพิ่มขึ้นอย่างมากจากการคลายความกังวลจากสถานการณ์ความขัดแย้งระหว่างรัสเซียและยูเครน เมื่อรวมกำไรจากเครื่องมือทางการเงินที่เกิดขึ้นจริงสุทธิ 114 ล้านบาท ส่งผลให้ใน 9M/66 TPX มีผลกำไร EBITDA 854 ล้านบาท เทียบกับขาดทุน EBITDA 1,528 ล้านบาทใน 9M/65 อีกทั้ง มีการบันทึกกำไรจากการวัดมูลค่ายุติธรรมเครื่องมือทางการเงิน 8 ล้านบาท เทียบกับผลขาดทุนจากการวัดมูลค่ายุติธรรมเครื่องมือทาง

การเงิน 69 ล้านบาทใน 9M/65 และมีกำไรจากอัตราแลกเปลี่ยนสุทธิ 31 ล้านบาท ลดลง 72 ล้านบาท ส่งผลให้ TPX มีกำไรสุทธิ 258 ล้านบาท เทียบกับขาดทุนสุทธิ 1,761 ล้านบาทในช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อน

ใน Q3/66 กลุ่มธุรกิจผลิตสารอะโรเมติกส์ (รวมสัดส่วนการถือหุ้นใน LABIX ร้อยละ 75) มีรายได้จากการขายรวม 20,121 ล้านบาท ผลกำไร EBITDA 582 ล้านบาท และกำไรสุทธิรวม 104 ล้านบาท สำหรับ 9M/66 กลุ่มธุรกิจ ผลิตสารอะโรเมติกส์มีรายได้จากการขายรวม 58,127 ล้านบาท ผลกำไร EBITDA 2,046 ล้านบาท และกำไรสุทธิรวม 646 ล้านบาท

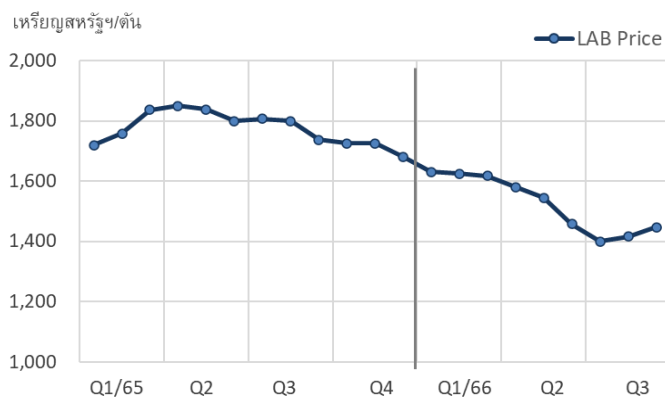
2.3 สภาพตลาดและผลการดำเนินงานของธุรกิจผลิตสารตั้งต้นสำหรับผลิตภัณฑ์สารทำความสะอาด

ตาราง 7: ราคาเฉลี่ยผลิตภัณฑ์สารตั้งต้นสำหรับผลิตภัณฑ์สารทำความสะอาด

หน่วย: US\$/Ton	Q3/66	Q2/66	+ / (-)	Q3/65	+ / (-)	9M/66	9M/65	+ / (-)
Linear Alkylbenzene (LAB) ⁽¹⁾	1,421	1,528	(107)	1,781	(360)	1,524	1,794	(270)

หมายเหตุ (1) ราคา LAB อ้างอิงราคา ICIS

กราฟ 3: ราคาสารตั้งต้นสำหรับผลิตภัณฑ์สารทำความสะอาด

ราคาสาร LAB และส่วนต่างราคาสาร LAB กับวัตถุดิบอย่างน้ำมันอากาศยานและสารเบนซีนใน Q3/66 เทียบกับ Q2/66, Q3/65 และ 9M/66 เทียบกับ 9M/65 ปรับตัวลดลงจากอุปสงค์การใช้สารผลิตภัณฑ์ทำความสะอาดที่อ่อนตัวลงในช่วงฤดูมรสุม (มี.ย.-ก.ย.) ในประเทศอินเดียและภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ประกอบกับการชะลอตัวของทั้งภาคอุตสาหกรรมและภาคบริการจากอัตราดอกเบี้ยและอัตราเงินเฟ้อที่ยังคงอยู่ในระดับสูง รวมถึงภาคอสังหาริมทรัพย์ในจีนที่ยังคงอ่อนแอ (แหล่งที่มา: ICIS LAB Weekly Report, เดือน ก.ย. 66)

ตาราง 8: ปริมาณการผลิตสาร LAB

	Q3/66	Q2/66	+ / (-)	Q3/65	+ / (-)	9M/66	9M/65	+ / (-)
อัตราการผลิตสาร LAB ⁽¹⁾ (%)	123%	125%	(2%)	113%	10%	123%	119%	4%
ปริมาณผลิต LAB (พันตัน)	37	37	-	34	3	110	107	3

หมายเหตุ (1) เทียบกับกำลังการผลิตติดตั้ง (Nameplate Capacity) ที่ 120,000 ตันต่อปี

ใน Q3/66 ด้วยอัตรากำไร
ขั้นต้นที่ปรับตัวเพิ่มขึ้น
เล็กน้อยจากไตรมาสก่อน
หน้า ส่งผลให้ผลประกอบการ
ของ LABIX ปรับตัวเพิ่มขึ้น
สำหรับงวด 9M/66 LABIX มี
อัตรากำไรขั้นต้นที่ลดลง จาก
แรงกดดันของอุปสงค์
ภายในประเทศที่ปรับตัว
ลดลง และอุปทานในตลาดที่
ปรับตัวสูงขึ้น ส่งผลให้ผลการ
ดำเนินงานปรับตัวลดลง

ใน Q3/66 บริษัท ลาบิกซ์ จำกัด (LABIX) มีอัตราการผลิตสาร LAB อยู่ที่ 123% และปริมาณการขายสาร LAB เท่ากันกับ Q2/66 อย่างไรก็ตามจากสถานการณ์ระดับราคาสาร LAB ที่ปรับตัวสูงขึ้นตามราคาสารตั้งต้น ในช่วงปลายไตรมาส ส่งผลให้ LABIX มีรายได้จากการขาย 6,286 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 11 ล้านบาท ขณะที่อัตรากำไรขั้นต้นมีการปรับตัวสูงขึ้นเล็กน้อย ส่งผลให้ LABIX มี EBITDA 426 ล้านบาท ปรับตัวเพิ่มขึ้น 21 ล้านบาท จากไตรมาสก่อนหน้า นอกจากนี้ LABIX มีผลกำไรจากอัตราแลกเปลี่ยนสุทธิ 21 ล้านบาท ลดลง 14 ล้านบาท จาก Q2/66 และเมื่อหักค่าเสื่อมราคา ต้นทุนทางการเงินและค่าใช้จ่ายทางภาษีเงินได้แล้ว LABIX มีกำไรสุทธิ 205 ล้านบาท ปรับตัวเพิ่มขึ้น 24 ล้านบาทจากไตรมาสก่อนหน้า

เมื่อเทียบกับ Q3/65 LABIX มีอัตราการผลิตสาร LAB เพิ่มขึ้น 10% จากการขยายกำลังการผลิตใน Q2/66 และมีปริมาณการขายสาร LAB เพิ่มขึ้น 6% อย่างไรก็ตามจากสถานการณ์ระดับราคาสาร LAB ที่ปรับตัวลดลงตามราคาสารตั้งต้น ส่งผลให้ LABIX มีรายได้จากการขายลดลง 2,442 ล้านบาท ขณะที่อัตรากำไรขั้นต้นมีการปรับตัวลดลง อันเป็นผลจากอุปสงค์ภายในประเทศที่ปรับตัวลดลงอย่างต่อเนื่อง ประกอบกับอุปทานในตลาด LAB ปรับตัวสูงขึ้น ส่งผลให้ EBITDA ปรับตัวลดลง 80 ล้านบาท นอกจากนี้ในไตรมาสนี้ LABIX มีผลกำไรจากอัตราแลกเปลี่ยนสุทธิลดลง 9 ล้านบาทเทียบกับ Q3/65 และเมื่อหักค่าเสื่อมราคา ต้นทุนทางการเงินและค่าใช้จ่ายทางภาษีเงินได้แล้ว LABIX มีกำไรสุทธิลดลง 156 ล้านบาทจากในช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อน

สำหรับผลการดำเนินงานงวด 9M/66 เทียบกับ 9M/65 LABIX มีอัตราการผลิตสาร LAB เพิ่มขึ้น 4% จากการขยายกำลังการผลิตใน Q2/66 และมีปริมาณการขายสาร LAB เพิ่มขึ้น 3% เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อนหน้า อย่างไรก็ตามจากสถานการณ์ระดับราคาสาร LAB ที่ปรับตัวลดลงตามราคาสารตั้งต้น ส่งผลให้มีรายได้จากการขาย 19,408 ล้านบาท ลดลง 3,426 ล้านบาท ขณะที่อัตรากำไรขั้นต้นของสาร LAB มีการปรับตัวลดลง อันเป็นผลจากอุปสงค์ภายในประเทศที่ปรับตัวลดลง ประกอบกับอุปทานในตลาด LAB ปรับตัวสูงขึ้นนั้น ส่งผลให้ LABIX มี EBITDA ลดลง 656 ล้านบาท ขณะที่ผลกำไรจากอัตราแลกเปลี่ยนสุทธิในงวด 9M/66 อยู่ที่ 48 ล้านบาท ลดลง 9 ล้านบาทเมื่อเทียบกับงวด 9M/65 เมื่อหักค่าเสื่อมราคา ต้นทุนทางการเงินและค่าใช้จ่ายทางภาษีเงินได้แล้ว LABIX มีกำไรสุทธิลดลง 846 ล้านบาทจากช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อน

2.4 สภาพตลาดและผลการดำเนินงานของธุรกิจผลิตน้ำมันหล่อลื่นพื้นฐาน

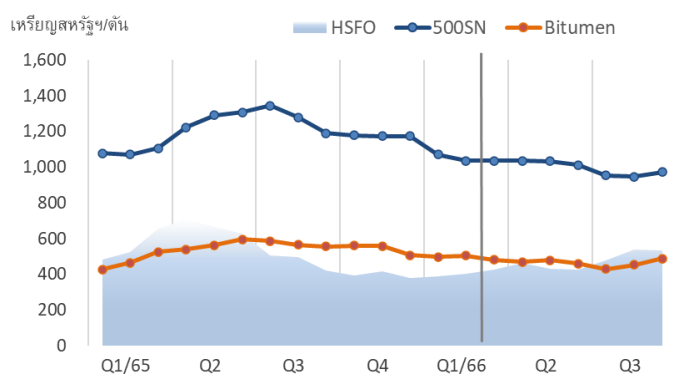
ตาราง 9: ราคาเฉลี่ยผลิตภัณฑ์หลักและส่วนต่างราคาของน้ำมันหล่อลื่นพื้นฐาน

หน่วย: US\$/Ton	Q3/66	Q2/66	+ / (-)	Q3/65	+ / (-)	9M/66	9M/65	+ / (-)
500SN ⁽¹⁾	959	1,027	(68)	1,272	(313)	1,011	1,207	(196)
Bitumen ⁽²⁾	458	470	(12)	569	(111)	474	536	(62)
ส่วนต่างราคาน้ำมันเตา	Q3/66	Q2/66	+ / (-)	Q3/65	+ / (-)	9M/66	9M/65	+ / (-)
500SN	442	588	(146)	798	(356)	557	643	(86)
Bitumen	(59)	31	(90)	96	(155)	20	(28)	48

หมายเหตุ (1) ราคา 500SN อ้างอิงราคา Ex-tank Singapore

(2) ราคา Bitumen อ้างอิงราคา FOB Singapore

กราฟ 4: ราคาน้ำมันหล่อลื่นพื้นฐาน (500SN) ราคาขางมะตอยและราคาน้ำมันเตา

ราคาน้ำมันหล่อลื่นพื้นฐาน 500SN และส่วนต่างระหว่างราคาน้ำมันหล่อลื่นพื้นฐานกับราคาน้ำมันเตาใน Q3/66 ปรับตัวลดลงเมื่อเทียบกับ Q2/66 และ Q3/65 รวมทั้ง 9M/66 เมื่อเทียบกับ 9M/65 หลังตลาดได้รับแรงกดดันจากกิจกรรมทางเศรษฐกิจของจีนที่ชะลอตัวลงและความต้องการใช้น้ำมันหล่อลื่นในภูมิภาคที่ปรับตัวลดลงจากข้อจำกัดทางด้านการขนส่งและกิจกรรมการขุดเจาะในช่วงฤดูฝน อีกทั้งอุปทานปรับตัวสูงขึ้นจากการกลับมาดำเนินการผลิตของโรงผลิตน้ำมันหล่อลื่นพื้นฐานกรุป 1 และ 2 ในภูมิภาค

ขณะที่ราคาขางมะตอยในช่วง Q3/66 ปรับลดลงเมื่อเทียบกับ Q2/66

และ Q3/65 รวมถึงราคาในช่วง 9M/66 ปรับลดลงเช่นกันเมื่อเทียบกับ 9M/65 หลังราคาได้รับแรงกดดันจากความต้องการใช้ในภูมิภาคที่หดตัวจากงบประมาณในการซ่อมแซมโครงสร้างถนนที่มีอยู่อย่างจำกัดและการดำเนินการปรับปรุงโครงสร้างถนนที่ล่าช้าจากสภาพอากาศที่ไม่เอื้ออำนวยในช่วงฤดูฝน ประกอบกับสถานะตลาดที่ชะลอตัวลงมากกว่าคาดจากเศรษฐกิจของจีนที่ยังน่ากังวล ส่งผลให้ส่วนต่างระหว่างราคาขางมะตอยกับน้ำมันเตาในช่วง Q3/66 เมื่อเทียบกับช่วง Q2/66 และ Q3/22 ปรับลดลง อย่างไรก็ตาม ส่วนต่างราคาในช่วง 9M/66 ยังถือว่าปรับตัวเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา เนื่องจากราคาน้ำมันเตาปรับตัวลดลงมากกว่าราคาขางมะตอยมาก

ตาราง 10: ผลการดำเนินงาน TLB

	Q3/66	Q2/66	+ / (-)	Q3/65	+ / (-)	9M/66	9M/65	+ / (-)
อัตราการผลิต Base Oil ⁽¹⁾ (%)	79%	83%	(4%)	86%	(7%)	80%	90%	(9%)
ปริมาณผลิต Base Oil (พันตัน)	53	55	(2)	58	(5)	160	176	(16)
Product-to-feed Margin ⁽²⁾ (US\$/Ton)	84	123	(39)	209	(125)	124	115	10

หมายเหตุ (1) เทียบกับกำลังการผลิตติดตั้ง (Nameplate Capacity) ที่ 267,015 ตันต่อปี
 (2) คำนวณกำไรขั้นต้นจากการขายผลิตภัณฑ์อาหารด้วยปริมาณวัตถุดิบ (ตัน)

ใน Q3/66 TLB มีอัตราการผลิตลดลงจึงทำให้มีรายได้ลดลง ในขณะที่ราคาส่วนต่างผลิตภัณฑ์ (Spread) ปรับตัวลดลง ส่งผลให้ TLB มี P2F, EBITDA และกำไรสุทธิลดลง สำหรับ 9M/66 เทียบกับ 9M/65 TLB มีรายได้ลดลงจากราคาผลิตภัณฑ์ปรับตัวลดลง และปริมาณการผลิตลดลงจาก Group Optimization ทำให้ TLB มี EBITDA และกำไรสุทธิลดลง

ใน Q3/66 บริษัท ไทยลูปเบส จำกัด (มหาชน) (TLB) มีอัตราการผลิต Base oil อยู่ที่ 79% และมีรายได้จากการขายรวม 6,413 ล้านบาท ลดลง 159 ล้านบาท จาก Q2/66 จากอัตราการผลิต Base oil ที่ปรับตัวลดลงเล็กน้อย จากการวางแผนการผลิตแบบกลุ่มของบริษัทฯ (Group Optimization) ทั้งนี้ส่วนต่างราคาผลิตภัณฑ์ต่างๆ ได้ปรับตัวลดลงเนื่องจากความกังวลด้านอุปสงค์ที่ขยายตัวต่ำกว่าคาด รวมถึงอุปสงค์ที่ปรับตัวลดลงในช่วงฤดูฝน ส่งผลให้ TLB มี Product-to-feed Margin ที่ 84 เหรียญสหรัฐ ต่อตัน ลดลง 39 เหรียญสหรัฐ ต่อตัน และมี EBITDA 367 ล้านบาท หรือลดลง 405 ล้านบาท เมื่อหักค่าเสื่อมราคา ต้นทุนทางการเงินและค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ ทำให้ TLB มีกำไรสุทธิ 254 ล้านบาท หรือลดลง 322 ล้านบาทจากไนไตรมาสก่อน

เมื่อเทียบกับ Q3/65 TLB มีรายได้จากการขายลดลง 1,361 ล้านบาท จากราคาขายผลิตภัณฑ์ปรับตัวลดลง ประกอบกับ TLB มีปริมาณในการผลิต และปริมาณในการขายปรับตัวลดลงตามแผนการผลิตที่มีการปรับปรุงตามสภาพตลาดเพื่อให้เกิดผลกำไรสูงสุดต่อกลุ่ม (Group Optimization) และ TLB มี Product-to-feed Margin ลดลง 5 เหรียญสหรัฐ ต่อตัน จากส่วนต่างราคาผลิตภัณฑ์และน้ำมันเตาที่ปรับตัวลดลง และทำให้ TLB มี EBITDA ลดลง 1,287 ล้านบาท และมีกำไรสุทธิลดลง 1,048 ล้านบาทจากช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อน

เมื่อเทียบ 9M/66 กับ 9M/65 พบว่า TLB มีรายได้ลดลง 3,729 ล้านบาทจากราคาขายผลิตภัณฑ์ที่ปรับตัวลดลง ประกอบกับปริมาณการผลิตที่ปรับตัวลดลงด้วยเช่นกันจากการวางแผนการผลิตแบบกลุ่มของบริษัทฯ (Group Optimization) ทำให้ TLB มีกำไรสุทธิใน 9M/66 ต่ำกว่า 9M/65

2.5 ผลการดำเนินงานของธุรกิจผลิตไฟฟ้า

ตาราง 11: ปริมาณไฟฟ้าและไอน้ำจำหน่ายของกลุ่มธุรกิจไฟฟ้า

TOP SPP	Q3/66	Q2/66	+ / (-)	Q3/65	+ / (-)	9M/66	9M/65	+ / (-)
ปริมาณไฟฟ้าจำหน่าย (GWh)	570	561	9	407	163	1,510	1,163	347
ปริมาณไอน้ำจำหน่าย (พันตัน)	828	878	(50)	544	284	2,285	1,695	590

ใน Q3/66 TOP SPP มีกำไรสุทธิเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับ Q2/66 ที่มีค่าใช้จ่ายในการรีไฟแนนซ์เงินกู้ยืม

ใน 9M/66 TOP SPP มีกำไรสุทธิเพิ่มขึ้นจากการเปิดดำเนินการเชิงพาณิชย์ของโครงการ TOP SPP Expansion

ใน Q3/66 บริษัท ทีโอพี เอสพี จำกัด (TOP SPP) มีรายได้จากการขาย 2,906 ล้านบาท ลดลง 752 ล้านบาท สาเหตุหลักจากราคาขายเฉลี่ยที่ลดลงตามราคาก๊าซธรรมชาติ ประกอบกับการปรับปรุงรายได้จากการขายและต้นทุนก๊าซธรรมชาติเนื่องจากการปรับปรุงส่วนต่างระหว่างราคาก๊าซธรรมชาติที่เกิดขึ้นจริงกับราคาก๊าซธรรมชาติที่จำหน่ายให้แก่ผู้ผลิตไฟฟ้ารายเล็กในเดือนมกราคมถึงเดือนเมษายน 2566 ตามมติคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ (กพช.) ส่งผลให้ TOP SPP มี EBITDA 769 ล้านบาท ลดลง 72 ล้านบาท ในขณะที่ใน Q2/66 TOP SPP มีขาดทุนจากการยกเลิกสัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ยและต้นทุนทางการเงินจากการรีไฟแนนซ์เงินกู้ยืม รวม 202 ล้านบาท เมื่อหักค่าเสื่อมราคาและค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้แล้ว TOP SPP มีกำไรสุทธิ 482 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 133 ล้านบาท นอกจากนี้ กลุ่มไทยออยล์ ถือหุ้นของบริษัท โกลบอล เพาเวอร์ ซินเนอร์ยี จำกัด (มหาชน) (“GPSC”) คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 10.0 ของจำนวนหุ้นที่ออกและจำหน่ายได้ทั้งหมดของ GPSC ทำให้ได้รับเงินปันผลระหว่างกาลเป็นจำนวน 85 ล้านบาท เมื่อวันที่ 20 กันยายน 2566 ที่ผ่านมา

เมื่อเทียบกับ Q3/65 TOP SPP มีรายได้จากการขายลดลง 363 ล้านบาท สาเหตุหลักจากราคาขายเฉลี่ยที่ลดลงอย่างมากตามราคาก๊าซธรรมชาติแม้ว่ามีปริมาณจำหน่ายที่เพิ่มขึ้นจากการเปิดดำเนินการเชิงพาณิชย์ของโครงการขยายกำลังการผลิตไฟฟ้าและไอน้ำ (TOP SPP Expansion) เมื่อวันที่ 1 เมษายน 2566 อย่างไรก็ตาม TOP SPP มีอัตราการใช้เชื้อเพลิงในการผลิตไฟฟ้าในภาพรวมดีขึ้นจากโครงการ TOP SPP Expansion ส่งผลทำให้ TOP SPP มี EBITDA เพิ่มขึ้น 148 ล้านบาท เมื่อหักค่าเสื่อมราคา ต้นทุนทางการเงิน และค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้แล้ว TOP SPP มีกำไรสุทธิเพิ่มขึ้น 62 ล้านบาทจากช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อน

สำหรับผลการดำเนินงานงวด 9M/66 เทียบกับ 9M/65 TOP SPP มีรายได้จากการขาย 9,423 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 1,035 ล้านบาท สาเหตุหลักจากปริมาณจำหน่ายที่เพิ่มขึ้นจากการเปิดดำเนินการเชิงพาณิชย์ของโครงการ TOP SPP Expansion ส่งผลให้ TOP SPP มี EBITDA 2,193 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 620 ล้านบาท อย่างไรก็ตาม TOP SPP มีขาดทุนจากการยกเลิกสัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ยและต้นทุนทางการเงินจากการรีไฟแนนซ์เงินกู้ยืม รวม 202 ล้านบาท เมื่อหักค่าเสื่อมราคา และค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้แล้ว TOP SPP มีกำไรสุทธิ 1,218 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 235 ล้านบาทจากช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อน นอกจากนี้กลุ่มไทยออยล์ถือหุ้นของบริษัท โกลบอล เพาเวอร์ ซินเนอร์ยี จำกัด (มหาชน) (“GPSC”) ในสัดส่วนการถือหุ้นของบริษัทฯ ใน GPSC ลดลงจากประมาณร้อยละ 20.78 เป็นประมาณร้อยละ 10.0 ทำให้ไม่มีการรับรู้ส่วนแบ่งกำไรจากการลงทุนใน GPSC เฉพาะส่วนของกลุ่มบริษัท เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อน ทำให้รับรู้ปันผลประจำปีตามผลประกอบการในปี 2565 เป็นจำนวนเงิน 85 ล้านบาท ใน Q1/66 และ ได้รับเงินปันผลระหว่างกาลเป็นจำนวน 85 ล้านบาท เมื่อวันที่ 20 กันยายน 2566 ที่ผ่านมา

2.7 ผลการดำเนินงานของธุรกิจผลิตสารโอเลฟินส์

ตาราง 13: ส่วนต่างราคาผลิตภัณฑ์โอเลฟินส์

	Q3/66	Q2/66	+ / (-)	Q3/65	+ / (-)	9M/66	9M/65	+ / (-)
HDPE – Naphtha MOPJ ⁽¹⁾	384	434	(50)	389	(5)	405	437	(32)
LLDPE – Naphtha MOPJ ⁽¹⁾	343	413	(70)	386	(43)	380	455	(75)
PP – Naphtha MOPJ ⁽¹⁾	305	376	(71)	359	(54)	354	427	(73)

หมายเหตุ: (1) ราคาอ้างอิงราคา ICIS

ใน Q3/66 ราคาผลิตภัณฑ์โอเลฟินส์ถูกกดดันเพิ่มขึ้นจากอุปทานใหม่ที่เพิ่มเข้ามาในตลาด ประกอบกับอุปสงค์ที่ปรับตัวลดลงในช่วงฤดูฝน ส่งผลให้ TII รับรู้ส่วนแบ่งขาดทุนใน Q3/66 เพิ่มขึ้นจากไตรมาสก่อน

ผลการดำเนินงานในช่วง 9M/66 ดีขึ้นเมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกัน จากต้นทุนการผลิตที่ลดลง อุปสงค์ที่เพิ่มขึ้นจากการผ่อนคลายมาตรการล็อกดาวน์ของประเทศจีน และ CAP มีการปรับเพิ่มกำลังการผลิตและปริมาณการขายตามการฟื้นตัวของตลาดปิโตรเคมี

ราคาผลิตภัณฑ์โอเลฟินส์ใน Q3/66 ปรับตัวลดลงเมื่อเทียบกับ Q2/66 จากอุปทานที่เพิ่มขึ้นในตลาดจากประเทศฟิลิปปินส์ ประกอบกับความต้องการใช้ผลิตภัณฑ์ปลายทางที่ลดลงในช่วงฤดูฝน ทำให้ส่วนต่างราคาระหว่างเม็ดพลาสติกโพลีเอทิลีนชนิดความหนาแน่นสูง (HDPE) และแนฟทาลดลงมาอยู่ที่ 384 เหรียญสหรัฐ ต่อตัน ราคาเม็ดพลาสติกโพลีเอทิลีนชนิดความหนาแน่นต่ำเชิงเส้น (LLDPE) และแนฟทาอยู่ที่ 343 เหรียญสหรัฐ ต่อตัน รวมทั้งส่วนต่างราคาเม็ดพลาสติกโพลีโพรพิลีน (PP) และแนฟทาก็ปรับตัวลดลงมาอยู่ที่ 305 เหรียญสหรัฐ ต่อตัน จากสถานการณ์ดังกล่าว ทำให้ใน Q3/66 TII รับรู้ส่วนแบ่งขาดทุนใน CAP เพิ่มขึ้น และเมื่อรวมกับค่าใช้จ่ายดำเนินงานของ TII แล้วทำให้ขาดทุนสุทธิ 116 ล้านบาท เทียบกับ Q2/66 ซึ่งขาดทุนสุทธิ 47 ล้านบาท

ตลาดโอเลฟินส์ใน Q3/66 ยังคงถูกกดดันมากกว่าเมื่อเทียบกับ Q3/65 แต่จากการที่ CAP มีปริมาณการขายที่เพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับ Q3/65 เพื่อตอบสนองกับความต้องการของลูกค้า ส่งผลให้ Q3/66 TII มีขาดทุนสุทธิ 116 ล้านบาท เมื่อเทียบกับผลขาดทุนสุทธิ 351 ล้านบาทใน Q3/65

สำหรับผลการดำเนินงานของ TII งวด 9M/66 มีขาดทุนสุทธิ 132 ล้านบาท เทียบกับผลขาดทุน 613 ล้านบาท จากช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อน เป็นผลมาจากราคาต้นทุนการผลิตที่ปรับตัวลดลง รวมทั้งการผ่อนคลายมาตรการล็อกดาวน์ของประเทศจีนในช่วงต้นปี ทำให้อุปสงค์ของตลาดปิโตรเคมีเพิ่มสูงขึ้น ทำให้ CAP เพิ่มกำลังการผลิตและมีปริมาณการขายที่เพิ่มขึ้น

2.8 ผลการดำเนินงานของธุรกิจเอทานอล

ตาราง 14: อัตราค่าลังการผลิตของ TET

	Q3/66	Q2/66	+ / (-)	Q3/65	+ / (-)	9M/66	9M/65	+ / (-)
อัตราการผลิตเอทานอล								
- ทรัพย์สินที่พิพม์	98%	67%	31%	119%	(21)%	91%	100%	(9)%

ใน Q3/66 TET มีรายได้จากการขายเพิ่มขึ้นจากปริมาณการขายและราคาขายเอทานอลของทรัพย์สินที่เพิ่มขึ้นส่งผลให้ TET มี EBITDA เพิ่มขึ้นแต่เนื่องจากไม่ได้รับรู้ปันผลรับจาก UBE ในไตรมาสนี้ทำให้กำไรสุทธิลดลงจาก Q2/66

สำหรับ 9M/66 TET มีรายได้สูงขึ้นจากช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อนจากราคาขายเอทานอลของทรัพย์สินที่เพิ่มขึ้นแต่ด้วยต้นทุนการผลิตที่ปรับตัวสูงขึ้น ทำให้ TET มีกำไรขั้นต้น, EBITDA และกำไรสุทธิลดลงจากช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อน

ใน Q3/66 บริษัท ไทยออยล์ เอทานอล จำกัด (TET) มีการรับรู้รายได้จากการขายจากบริษัท ทรัพย์สินที่พิพม์ จำกัด (TET ถือหุ้นร้อยละ 50) จำนวน 433 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 25 ล้านบาท จากไตรมาสก่อน สาเหตุหลักมาจากปริมาณการจำหน่ายเอทานอล โดยมีอัตราการผลิตเอทานอลอยู่ที่ 98% เพิ่มขึ้น 31% จาก Q2/66 เนื่องจากการหยุดซ่อมบำรุงตามแผนน้อยกว่าไตรมาสก่อนและราคาจำหน่ายเอทานอลปรับตัวสูงขึ้น ส่งผลให้ TET มีอัตรากำไรขั้นต้นเพิ่มขึ้น และมี EBITDA 30 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 29 ล้านบาท แต่เนื่องจาก บริษัทฯ ไม่ได้รับรู้เงินปันผลที่ได้จาก บริษัท อูบล ไปโอ เอทานอล จำกัด (มหาชน) (UBE) เป็นจำนวนเงิน 19 ล้านบาท ดังเช่น Q2/66 ทำให้เมื่อหักค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร ค่าเสื่อมราคา ต้นทุนทางการเงิน ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้และส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมแล้ว ทำให้ใน Q3/66 TET มีขาดทุนสุทธิ 9 ล้านบาท เทียบกับขาดทุนสุทธิ 6 ล้านบาทในไตรมาสก่อน

เมื่อเทียบกับ Q3/65 TET รับรู้รายได้การขายจาก บริษัท ทรัพย์สินที่พิพม์ จำกัด ลดลง 83 ล้านบาท สาเหตุหลักมาจากปริมาณการจำหน่ายเอทานอลที่ลดลง โดยมีอัตราการผลิตเอทานอลอยู่ที่ลดลง 21% จาก Q3/65 เนื่องจากการหยุดซ่อมบำรุงตามแผน 11 วันและราคาต้นทุนวัตถุดิบที่ปรับตัวสูงขึ้น ส่งผลให้ TET มีอัตรากำไรขั้นต้นลดลง และมี EBITDA ลดลง 37 ล้านบาท เมื่อหักค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร ค่าเสื่อมราคา ต้นทุนทางการเงิน ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้และส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมแล้ว ทำให้ TET มีกำไรสุทธิลดลง 20 ล้านบาท จากช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อน

สำหรับผลการดำเนินงานงวด 9M/66 เทียบ 9M/65 TET มีรายได้รวม 1,310 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 28 ล้านบาท จากช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อนเนื่องจากราคาจำหน่ายเอทานอลจะปรับตัวสูงขึ้น อย่างไรก็ตาม จากต้นทุนวัตถุดิบที่ปรับตัวสูงขึ้น ทำให้อัตรากำไรขั้นต้นของเอทานอลมีการปรับตัวลดลง ส่งผลทำให้ TET มี EBITDA 76 ล้านบาท ลดลง 53 ล้านบาท และทำให้มีผลขาดทุนสุทธิ 30 ล้านบาท ขาดทุนเพิ่มขึ้น 33 ล้านบาทจากช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อน

3. การวิเคราะห์ฐานะทางการเงินของกลุ่มไทยออยล์

3.1 งบแสดงฐานะการเงิน

ฐานะทางการเงินของกลุ่มไทยออยล์แสดงได้ดังนี้

ตาราง 15: งบแสดงฐานะการเงินอย่างย่อ (งบการเงินรวม)

(ล้านบาท)	ณ 30 กันยายน 2566	ณ 31 ธันวาคม 2565	+ / (-)	+ / (-) %
สินทรัพย์				
เงินสด รายการเทียบเท่าเงินสดและเงินลงทุนระยะสั้น ⁽¹⁾	36,698	43,919	(7,221)	(16%)
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	90,611	109,909	(19,298)	(18%)
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	294,898	290,753	4,146	1%
รวมสินทรัพย์	422,207	444,581	(22,374)	(5%)
หนี้สิน				
หนี้สินหมุนเวียน ⁽²⁾	62,033	83,471	(21,438)	(26%)
เงินกู้ยืมระยะยาวและหุ้นกู้ (รวมที่ถึงกำหนดชำระใน 1 ปี) ⁽³⁾	168,096	171,860	(3,764)	(2%)
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น	29,026	30,593	(1,566)	(5%)
รวมหนี้สิน	259,156	285,923	(26,768)	(9%)
ส่วนของผู้ถือหุ้น				
ส่วนของบริษัทใหญ่	160,318	156,034	4,284	3%
ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม	2,733	2,623	110	4%
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น	163,051	158,657	4,394	3%
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	422,207	444,581	(22,374)	(5%)

หมายเหตุ (1) รวมเงินฝากสถาบันการเงินที่ใช้เป็นหลักประกัน (2) รวมเงินกู้ยืมระยะสั้น (3) รวมที่ถึงกำหนดชำระใน 1 ปี และไม่รวมหนี้สินสัญญาเช่าทางการเงิน

สินทรัพย์รวม

ณ วันที่ 30 กันยายน 2566 กลุ่มไทยออยล์มีสินทรัพย์รวมทั้งสิ้น 422,207 ล้านบาท ลดลงจาก ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2565 จำนวน 22,374 ล้านบาท หรือร้อยละ 5 สาเหตุหลักจาก

- เงินสด รายการเทียบเท่าเงินสด และเงินลงทุนระยะสั้นลดลง 7,221 ล้านบาท เหตุผลหลักจากผลประกอบการในช่วงเก้าเดือนแรกของปีหักลบกับเงินปันผลสามัญประจำปีที่จ่ายไปในเดือนเมษายน 2566 และเงินปันผลระหว่างการที่จ่ายไปในเดือนกันยายน 2566 รวมถึงเงินสดจ่ายโครงการลงทุน โดยส่วนใหญ่มาจากการลงทุนในโครงการพลังงานสะอาด (Clean Fuel Project) และการชำระคืนหุ้นกู้ที่ครบกำหนดจำนวน 500 ล้านเหรียญสหรัฐ ในช่วงต้นปี 2566
- สินทรัพย์หมุนเวียนอื่นลดลง 19,298 ล้านบาท สาเหตุหลักจากทั้งลูกหนี้การค้าและสินค้าคงเหลือปรับตัวลดลงตามราคาน้ำมันดิบในตลาดโลกและราคาผลิตภัณฑ์ ประกอบกับลูกหนี้กองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงที่ลดลงตามการได้รับชำระคืน โดยรายการดังกล่าวเป็นไปตามนโยบายของรัฐบาลในการควบคุมราคาพลังงาน
- สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนเพิ่มขึ้น 4,146 ล้านบาท สาเหตุหลักจากการเพิ่มขึ้นของ ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ สุทธิ จากการลงทุนในโครงการต่างๆ ตามแผนงาน เช่น โครงการพลังงานสะอาด เป็นต้น หักลบกับสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี (DTA) และสินทรัพย์สิทธิ์การใช้ (ROU) ที่ปรับตัวลดลงซึ่งเป็นไปตามปกติของมาตรฐานการรายงานทางการเงิน (IFRS)

หนี้สินรวม

ณ วันที่ 30 กันยายน 2566 กลุ่มไทยออยล์มีหนี้สินรวม (รวมหนี้สินทุกประเภท) ทั้งสิ้น 259,156 ล้านบาท ลดลงจาก ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2565 จำนวน 26,768 ล้านบาท หรือร้อยละ 9 สาเหตุหลักจาก

- หนี้สินหมุนเวียนลดลง 21,438 ล้านบาท สาเหตุหลักจากเจ้าหนี้การค่าปรับที่ลดลงตามราคาน้ำมันดิบที่ลดลง ในขณะที่เงินกู้ยืมระยะสั้นปรับตัวสูงขึ้นเล็กน้อยจากการกู้ยืมเงินเพื่อเป็นเงินทุนหมุนเวียนของบริษัทที่ย่อยบางราย
- เงินกู้ยืมระยะยาวและหุ้นกู้ (รวมส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี) ลดลง 3,764 ล้านบาท เนื่องจากปลายปี 2565 มีการออกหุ้นกู้เพิ่มเติม และช่วงต้นปี 2566 มีการชำระคืนหุ้นกู้ที่ครบกำหนด
- หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่นลดลง 1,566 ล้านบาท สาเหตุหลักจากหนี้ตามสัญญาเช่าการเงิน และหนี้สินอนุพันธ์การเงินที่ปรับตัวลดลงทั้งในส่วนของ CCS และ IRS จากการตีราคาตามมาตรฐานบัญชี

ตาราง 16: หนี้เงินกู้ของกลุ่มไทยออยล์

(ล้านบาท)	Thaioil	LABIX	TOP SPP	TS	TET	TTC	รวม
หุ้นกู้สกุลดอลลาร์สหรัฐ ⁽¹⁾	6,213	-	-	-	-	105,040	111,253
หุ้นกู้สกุลเงินบาท	36,480	-	-	-	-	-	36,480
เงินกู้สกุลเงินบาท	16,878	2,950	-	57	70	-	19,955
เงินกู้สกุลเงินอื่น ๆ ⁽¹⁾	-	-	-	408	-	-	408
รวม ณ 30 กันยายน 2566	59,571	2,950	-	465	70	105,040	168,096
รวม ณ 31 ธันวาคม 2565	51,777	3,416	6,884	613	89	109,081	171,860
เพิ่ม / (ลด)	7,794	(466)	(6,884)	(148)	(19)	(4,041)	(3,764)

หมายเหตุ (1) รวมกำไร/ขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินจากการแปลงค่าหนี้สินสกุลเงินต่างประเทศ

ส่วนของผู้ถือหุ้น

ณ วันที่ 30 กันยายน 2566 กลุ่มไทยออยล์มีส่วนของผู้ถือหุ้นรวมทั้งสิ้น 163,051 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 4,394 ล้านบาทหรือร้อยละ 3 จาก ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2565 สาเหตุหลักมาจากผลกำไรสุทธิในเก้าเดือนแรกของปีหักล้างกับเงินปันผลจ่าย ประกอบกับการเปลี่ยนแปลงสินทรัพย์ทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมแบบ FVTOCI ในส่วนของเงินลงทุนใน GPSC และ UBE ที่ราคาหุ้นในตลาดปรับตัวลดลงค่อนข้างมาก นอกจากนี้มีการรับรู้ผลขาดทุน cash flow hedge จากการวัดมูลค่ายุติธรรมของสัญญาซื้อขายล่วงหน้า และสัญญาป้องกันความเสี่ยงต่างๆ ทั้ง forward, CCS, และ IRS ในระหว่างงวด

3.2 งบกระแสเงินสด

ณ วันที่ 30 กันยายน 2566 กลุ่มไทยออยล์มีเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดจำนวน 28,329 ล้านบาท โดยโรงกลั่นไทยออยล์มีเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดจำนวน 24,054 ล้านบาท รายละเอียดกระแสเงินสดแต่ละกิจกรรม มีดังนี้

ตาราง 17: งบกระแสเงินสดอย่างย่อ

(ล้านบาท)	งบการเงินรวม	งบเฉพาะกิจการ
เงินสดสุทธิได้จาก (ใช้ไปใน) กิจกรรมดำเนินงาน	19,985	12,193
เงินสดสุทธิได้จาก (ใช้ไปใน) กิจกรรมลงทุน	(15,467)	(14,920)
เงินสดสุทธิได้จาก (ใช้ไปใน) กิจกรรมจัดหาเงิน	(19,698)	(7,927)
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดลดลงสุทธิ	(15,180)	(10,654)
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดต้นงวด	43,576	34,787
ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงอัตราแลกเปลี่ยน	(67)	(79)
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดปลายงวด ⁽¹⁾	28,329	24,054

หมายเหตุ (1) ไม่รวมเงินฝากสถาบันการเงินที่ใช้เป็นหลักประกัน

ใน 9M/66 กลุ่มไทยออยล์มีกระแสเงินสดได้จากกิจกรรมดำเนินงานจำนวนล้านบาท 19,985 สาเหตุหลักจากผลกำไรก่อนค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ 20,589 ล้านบาท และมีรายการปรับกระทบยอดกำไรก่อนภาษีเป็นเงินเพิ่มขึ้น 12,002 ล้านบาท และมีเงินสดได้จากสินทรัพย์และหนี้สินดำเนินงานลดลง 10,566 ล้านบาท และจ่ายเงินภาษีเงินได้สุทธิ 2,040 ล้านบาท อย่างไรก็ตาม กลุ่มไทยออยล์มีกระแสเงินสดใช้ไปในกิจกรรมลงทุน 15,467 ล้านบาท โดยสาเหตุหลักมาจากเงินสดจ่ายเพื่อซื้อที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ จำนวน 8,370 ล้านบาท ส่วนใหญ่มาจากการลงทุนในโครงการพลังงานสะอาด (Clean Fuel Project)

นอกจากนี้ กลุ่มไทยออยล์มีกระแสเงินสดใช้ไปในกิจกรรมจัดหาเงินจำนวน 19,698 ล้านบาท โดยมีสาเหตุหลักจากการมีเงินสดจ่ายสุทธิจากเงินกู้ยืมจากสถาบันการเงินทั้งระยะสั้นและระยะยาวรวมจำนวน 13,670 ล้านบาท ในขณะที่มีเงินสดรับสุทธิจากการกู้เงินทั้งระยะสั้นและระยะยาวจากสถาบันการเงินรวมจำนวน 11,467 ล้านบาท และมีการออกหุ้นกู้ใหม่เป็นเงินสดจำนวน 10,000 ล้านบาท นอกจากนี้กลุ่มไทยออยล์มีเงินสดจ่ายเพื่อไถ่ถอนหุ้นกู้จำนวน 16,381 ล้านบาท ในขณะที่มีการจ่ายปันผลรวม 5,249 ล้านบาท ประกอบกับการจ่ายเงินสดต้นทุนทางการเงินรวม 4,995 ล้านบาท

จากรายการกระแสเงินสดจากกิจกรรมข้างต้น ทำให้กลุ่มไทยออยล์มีเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดลดลงสุทธิ 15,180 ล้านบาทจาก 31 ธันวาคม 2565 ทั้งนี้ กลุ่มไทยออยล์มีผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงอัตราแลกเปลี่ยนทำให้เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดลดลงจำนวน 67 ล้านบาท เมื่อรวมกับเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดต้นงวด 43,576 ล้านบาท กลุ่มไทยออยล์จึงมีเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด 28,329 ล้านบาท ณ วันที่ 30 กันยายน 2566

3.3 อัตราส่วนทางการเงิน

ตาราง 18: อัตราส่วนทางการเงิน (งบการเงินรวม)

อัตราส่วนแสดงความสามารถในการทำกำไร	Q3/66	Q2/66	+ / (-)	Q3/65	+ / (-)
อัตราส่วนความสามารถการทำกำไร (%)	16%	4%	12%	0%	16%
อัตราส่วนกำไรขั้นต้น (%)	16%	3%	13%	(1%)	17%
อัตราส่วนกำไรสุทธิ (%)	9%	1%	8%	0%	9%

อัตราส่วนสภาพคล่อง	Q3/66	Q2/66	+ / (-)	Q3/65	+ / (-)
อัตราส่วนสภาพคล่อง (เท่า)	1.8	1.8	-	1.5	0.3
อัตราส่วนสภาพคล่องหมุนเร็ว (เท่า)	0.9	0.9	-	0.6	0.4

อัตราส่วนวิเคราะห์นโยบายทางการเงิน	Q3/66	Q2/66	+ / (-)	Q3/65	+ / (-)
อัตราส่วนหนี้สินรวมต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (เท่า)	1.6	1.6	-	1.8	(0.2)
อัตราส่วนหนี้สินสุทธิต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (เท่า)	1.0 / 0.8 ¹⁾	1.0 / 0.8 ¹⁾	-	1.1 / 0.9 ¹⁾	(0.1)
อัตราส่วนหนี้เงินกู้ระยะยาวต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (เท่า)	1.2 / 1.0 ¹⁾	1.2 / 1.0 ¹⁾	-	1.2 / 1.1 ¹⁾	(0.1)
อัตราส่วนความสามารถในการชำระดอกเบี้ย (เท่า)	18.4	4.3	14.1	(0.6)	19.0
อัตราส่วนหนี้เงินกู้ระยะยาวต่อเงินทุนระยะยาว (%)	54%	54%	(1%)	55%	(2%)

การคำนวณอัตราส่วนทางการเงิน

อัตราส่วนความสามารถการทำกำไร (%)	=	EBITDA / รายได้จากการขาย
อัตราส่วนกำไรขั้นต้น (%)	=	กำไรขั้นต้น / รายได้จากการขาย
อัตราส่วนกำไรสุทธิ (%)	=	กำไรสำหรับงวด / รายได้รวม
อัตราส่วนสภาพคล่อง (เท่า)	=	สินทรัพย์หมุนเวียน / หนี้สินหมุนเวียน
อัตราส่วนสภาพคล่องหมุนเร็ว (เท่า)	=	(เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด + เงินลงทุนระยะสั้น + ลูกหนี้การค้า) / หนี้สินหมุนเวียน
อัตราส่วนหนี้สินรวมต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (เท่า)	=	หนี้สินรวม / ส่วนของผู้ถือหุ้น
อัตราส่วนหนี้สินสุทธิต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (เท่า)	=	หนี้สินสุทธิ / ส่วนของผู้ถือหุ้น
อัตราส่วนหนี้เงินกู้ระยะยาวต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (เท่า)	=	หนี้เงินกู้ระยะยาว / ส่วนของผู้ถือหุ้น
หนี้เงินกู้ระยะยาว	=	เงินกู้ระยะยาวจากสถาบันการเงิน + หนี้เงินกู้ (รวมส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี) + หนี้สินตามสัญญาเช่า (รวมส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี)
อัตราส่วนความสามารถในการชำระดอกเบี้ย (เท่า)	=	EBITDA / ต้นทุนทางการเงิน
อัตราส่วนหนี้เงินกู้ระยะยาวต่อเงินทุนระยะยาว (%)	=	หนี้เงินกู้ระยะยาว / เงินทุนระยะยาว
เงินทุนระยะยาว	=	หนี้เงินกู้ระยะยาว + ส่วนของผู้ถือหุ้น
หนี้สินสุทธิ	=	หนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ย + หนี้สินตามสัญญาเช่า - เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด - เงินลงทุนระยะสั้น

หมายเหตุ (1) ไม่รวมหนี้สินตามสัญญาเช่า

4. แนวโน้มภาวะอุตสาหกรรมในไตรมาสที่ 4 ปี 2566 และปี 2567

ภาวะตลาดน้ำมันดิบและผลิตภัณฑ์

ราคาน้ำมันดิบใน Q4/66 และปี 2567 มีแนวโน้มอยู่ในระดับสูงต่อเนื่อง หลังกลุ่มโอเปกพลัสมีมติปรับลดกำลังการผลิตตามความสมัครใจ 1.66 ล้านบาร์เรลต่อวัน ตั้งแต่เดือน พ.ค. 66 จนถึงสิ้นปี 2567 นอกจากนี้ ซาอุดีอาระเบียและรัสเซียยังคงขยายมาตรการปรับลดกำลังการผลิตเพิ่มเติมจากเดิมที่สิ้นสุดปลายปีนี้ เพื่อรักษาสมดุลราคาน้ำมันดิบ ขณะที่อุปทานจากนอกกลุ่มโอเปกในปีหน้ามีแนวโน้มเติบโตในอัตราที่ชะลอตัวลง โดยเฉพาะจากสหรัฐฯ ที่เผชิญกับต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้นและการลงทุนขุดเจาะใหม่ที่ลดลง อย่างไรก็ตาม ราคามีแนวโน้มได้รับแรงกดดันจากความต้องการใช้น้ำมันที่มีแนวโน้มเติบโตในอัตราที่ชะลอตัวลงตามเศรษฐกิจโลกที่ได้รับแรงกดดันจากอัตราเบี่ยงที่อยู่ในระดับสูง โดยสำนักงานสารสนเทศด้านพลังงานสหรัฐฯ (EIA) คาดความต้องการใช้น้ำมันปีหน้าจะเติบโต 1.6 ล้านบาร์เรลต่อวัน ลดลงจากปีนี้ที่คาดว่าจะเติบโต 1.8 ล้านบาร์เรลต่อวัน

ภาพรวมของธุรกิจโรงกลั่นในช่วง Q4/66 และ 2567 ยังมีแนวโน้มได้รับแรงสนับสนุนความต้องการใช้น้ำมันในหน้าหนาวและภาคการท่องเที่ยวที่ยังเติบโต ส่งแรงหนุนต่อตลาดน้ำมันอากาศยาน ซึ่งอุปสงค์น้ำมันสำเร็จรูปคาดว่าจะเพิ่มขึ้นใกล้เคียงกับอุปทานจากโรงกลั่นใหม่ที่มีการเปิดดำเนินการในปีนี้และปีหน้า นอกจากนี้ ค่าการกลั่นยังได้รับแรงหนุนจาก ปริมาณน้ำมันสำเร็จรูปคงคลังที่ยังคงอยู่ในระดับต่ำ อย่างไรก็ตาม การส่งออกน้ำมันสำเร็จรูปของจีน คาดว่าจะส่งผลกระทบต่อค่าการกลั่นปรับเพิ่มขึ้นในระดับจำกัด

ภาวะตลาดสารอะโรเมติกส์

ตลาดสารพาราไซลีนในช่วง Q4/66 คาดการณ์ว่าได้รับการสนับสนุนจากความต้องการเสื้อผ้าและสิ่งทอสำหรับเตรียมตัวเข้าสู่ฤดูหนาวในภูมิภาค รวมถึงความต้องการใช้บรรจุภัณฑ์เครื่องดื่ม (PET) ที่ปรับสูงขึ้นในช่วงฤดูกาลท่องเที่ยวและปีใหม่

ในปี 2567 คาดการณ์ว่าตลาดพาราไซลีนจะได้รับปัจจัยสนับสนุนจากอุปสงค์ที่เติบโตราว 1.5 ล้านตัน จากความต้องใช้ผลิตภัณฑ์ปลายน้ำที่เติบโตอย่างต่อเนื่อง มากกว่าอุปทานส่วนเพิ่มในภูมิภาค โดยมีกำลังการผลิตเพิ่มขึ้นราว 0.9 ล้านตันในปี 2567 นอกจากนี้ราคาน้ำมันเบนซิน ออกเทน 95 ที่มีแนวโน้มปรับตัวลดลงจะช่วยสนับสนุนส่วนต่างราคาสารพาราไซลีนกับน้ำมันเบนซิน ออกเทน 95 ให้อยู่ในระดับสูง อย่างไรก็ตาม ยังมีความกังวลต่อภาวะการเติบโตของเศรษฐกิจจีนในปี 2567 ทำให้ต้องจับตาต่อภาวะอุปสงค์อย่างต่อเนื่อง

ตลาดสารเบนซินในช่วง Q4/66 คาดการณ์ว่าจะได้รับการสนับสนุนจากมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจของจีนที่อาจส่งผลให้ความต้องการสินค้าเครื่องใช้ไฟฟ้าและอุตสาหกรรมยานยนต์ที่ปรับตัวดีขึ้นในช่วงปลายปี

ในปี 2567 คาดการณ์ตลาดเบนซินยังได้รับปัจจัยสนับสนุนจากอุปสงค์ที่คาดว่าจะปรับตัวเพิ่มราว 1.0 ล้านตัน หลังสภาพเศรษฐกิจมีแนวโน้มปรับตัวดีขึ้น ในขณะที่อุปทานใหม่ที่เพิ่มขึ้นราว 1.5 ล้านตัน ส่งผลให้อุปทานในภูมิภาคกดดันตลาดสารเบนซิน อย่างไรก็ตาม ราคาน้ำมันเบนซิน ออกเทน 95 ที่มีแนวโน้มปรับตัวลดลงจะช่วยสนับสนุนส่วนต่างราคาสารเบนซินกับน้ำมันเบนซิน ออกเทน 95 ให้อยู่ในระดับสูง

ตลาดสารโทลูอีนในช่วง Q4/66 คาดการณ์จะปรับตัวดีขึ้นจากความต้องการใช้สารโทลูอีนเป็นสารทำละลายที่คาดว่าจะปรับตัวสูงขึ้น ประกอบกับอุปทานยังถูกจำกัดจากกำลังผลิตในภูมิภาคที่อยู่ในระดับต่ำ ในขณะที่ความต้องการนำสารโทลูอีนเพื่อใช้ในการผสมไปเพื่อเพิ่มออกเทนในน้ำมันเบนซินที่คาดว่าจะชะลอตัว หลังหมดฤดูกาลขับขี่ในสหรัฐฯ

ในปี 2567 คาดการณ์ตลาดสารโทลูอีนยังได้รับปัจจัยสนับสนุนจากอุปสงค์ที่ฟื้นตัวดีขึ้นราว 0.8 ล้านตันจากอุปสงค์ของการนำสารโทลูอีนไปเป็นวัตถุดิบในการผลิตสารพาราไซลีนและสารเบนซินที่ปรับตัวดีขึ้น หลังหลายประเทศเริ่มมีมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจมากขึ้น ประกอบกับความต้องการใช้สารโทลูอีนเป็นสารละลายคาดว่าจะปรับตัวดีขึ้น (แหล่งที่มา: CMA Fall 2566)

ภาวะตลาดสาร LAB

ตลาดสาร LAB ใน Q4/66 คาดว่าจะปรับตัวเพิ่มขึ้นได้เมื่อเทียบกับ Q3/66 หลังความต้องการใช้ผลิตภัณฑ์ทำความสะอาดคาดว่าจะปรับเพิ่มขึ้นหลังสิ้นสุดช่วงฤดูมรสุมในประเทศอินเดียและภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ประกอบกับได้รับแรงหนุนจากการปิดซ่อมบำรุงประจำปีของโรงผลิตสาร LAB ในประเทศเกาหลี คือโรง ISU กำลังการผลิต 160,000 ตันต่อปี ในช่วงเดือน ต.ค. 66 และในประเทศจีน คือโรง GOC กำลังการผลิต 100,000 ตันต่อปี ในช่วงเดือน พ.ย. 66 ในประเทศไต้หวัน คือโรง FUCC กำลังการผลิต 105,000 ตันต่อปี ในช่วงเดือน พ.ย. 66 ท่ามกลางความกังวลต่อสภาวะเศรษฐกิจโลกที่ยังเปราะบาง

ในปี 2567 คาดการณ์ว่าตลาดสาร LAB จะปรับดีขึ้นเมื่อเทียบกับปี 2566 จากอุปสงค์ผลิตภัณฑ์ทำความสะอาดที่คาดว่าจะได้รับแรงสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง จากความใส่ใจต่อสุขอนามัยที่ยังอยู่ในระดับสูง ประกอบกับปัจจัยสนับสนุนจากอุปทานในภูมิภาคที่ยังคงอยู่ในระดับทรงตัว หลังไม่มีการประกาศขยายกำลังการผลิตสาร LAB ในภูมิภาค (แหล่งที่มา: ICIS LAB Weekly Report, เดือน ก.ย. 66)

ภาวะตลาดน้ำมันหล่อลื่นพื้นฐาน

ส่วนต่างราคาน้ำมันหล่อลื่นพื้นฐานกับราคาน้ำมันเตาใน Q4/66 คาดว่าจะปรับดีขึ้นเมื่อเทียบกับ Q3/66 หลังตลาดได้รับแรงหนุนจากความต้องการใช้ที่มีแนวโน้มปรับตัวสูงขึ้นหลังผ่านช่วงฤดูฝน ขณะที่อุปทานมีแนวโน้มลดลงจากการปิดโรงผลิตน้ำมันหล่อลื่นพื้นฐานกรุป 1 ในญี่ปุ่น รวมทั้งราคาน้ำมันเตาที่มีแนวโน้มปรับลดลงในช่วงปลายปี อย่างไรก็ตาม ตลาดยังคงกังวลเรื่องภาวะเศรษฐกิจที่อาจกดดันความต้องการใช้ โดยเฉพาะทางประเทศจีน

ตลาดน้ำมันหล่อลื่นในปี 2567 คาดว่ามีแนวโน้มปรับลดลงเมื่อเทียบกับปี 2566 หลังความต้องการใช้น้ำมันหล่อลื่นพื้นฐานกรุป 1 ในภูมิภาคที่หดตัวลง และอุปทานน้ำมันหล่อลื่นโดยรวมที่มีแนวโน้มปรับสูงขึ้นจากการขยายกำลังการผลิตของโรงผลิตน้ำมันหล่อลื่นพื้นฐานกรุป 2 และ 3 ในอินเดีย

ภาวะตลาดยางมะตอย

ส่วนต่างราคายางมะตอยกับราคาน้ำมันเตาใน Q4/66 คาดว่าจะปรับสูงขึ้นเมื่อเทียบกับ Q3/66 หลังตลาดได้รับแรงสนับสนุนจากตลาดยางมะตอยที่มีแนวโน้มดีขึ้นในประเทศหลัก ได้แก่ อินเดีย จีน มาเลเซีย หลังผ่านสภาพอากาศที่ไม่เอื้ออำนวยในช่วงฤดูฝน และออสเตรเลียที่เข้าสู่ช่วงฤดูร้อน มาตรฐานความต้องการใช้ยางมะตอย อย่างไรก็ตาม คาดว่าการจำกัดงบประมาณการก่อสร้างและซ่อมแซมโครงสร้างถนน โดยเฉพาะประเทศจีน และเวียดนาม เป็นปัจจัยกดดันตลาด

ตลาดยางมะตอยในปี 2567 คาดการณ์ว่าจะปรับตัวลดลงเมื่อเทียบกับปี 2566 เนื่องจากโรงกลั่นในภูมิภาคยังคงกลับมาดำเนินการด้วยกำลังการผลิตที่เพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตาม คาดว่ายังคงได้รับแรงหนุนจากความต้องการใช้ยางมะตอยและงบประมาณที่ใช้ในการสร้างโครงสร้างพื้นฐานมากขึ้นหลังเศรษฐกิจฟื้นตัวจากการเปิดประเทศ

5. ภาคผนวก

5.1 สรุปแผนการลงทุนโครงการในอนาคต

บริษัทฯ และบริษัทในกลุ่มมีแผนการลงทุนโครงการในอนาคต ตั้งแต่ปี 2566 ถึงปี 2569 เป็นจำนวนรวมทั้งสิ้น 1,090 ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยส่วนใหญ่เป็นโครงการพลังงานสะอาด (Clean Fuel Project) 564 ล้านดอลลาร์สหรัฐ และเงินลงทุนในธุรกิจโอเลฟินส์ของบริษัทฯ โดยผ่านการเข้าซื้อหุ้นของบริษัท PT Chandra Asri Petrochemical Tbk ประมาณ 270 ล้านดอลลาร์สหรัฐ และโครงการอื่นของบริษัทฯ ที่อยู่ระหว่างดำเนินการ ตามรายละเอียดประมาณการรายจ่ายสำหรับแผนการลงทุนปี 2566 – 2569 ดังแสดงในตารางด้านล่างนี้

แผนการลงทุนในอนาคตของบริษัทฯ และบริษัทในกลุ่ม

แผนลงทุน(หน่วยล้านเหรียญสหรัฐ)

ข้อมูล ณ เดือนกันยายน 2566

โครงการ	ประมาณการรายจ่ายสำหรับ แผนการลงทุนปี 2566 -2569
โครงการพลังงานสะอาด (CFP Project)*	564
โครงการที่อยู่ระหว่างดำเนินการ	245
โครงการปรับปรุงหน่วยผลิตต่างๆให้มีประสิทธิภาพ (Efficiency), ต่อเนื่อง (Reliability) และมีความยืดหยุ่น (Flexibility)	141
โครงการลงทุนทางด้านโลจิสติกส์และสาธารณูปโภค (เช่น โครงการก่อสร้าง RHCU Phase 2, โครงการก่อสร้างสถานีสูบน้ำดิบและท่อส่งน้ำดิบสายใหม่จากอ่างเก็บน้ำบางพระ, โครงการก่อสร้างถังเก็บน้ำมันเตาใหม่)	33
โครงการลงทุนอื่นๆ (เช่น โครงการ Corporate Venture Capital - CVC, โครงการ Digital Transformation)	71
โครงการขยายกำลังการผลิตไฟฟ้าและไอน้ำของ TOP SPP (TOP SPP Expansion)	11
เงินลงทุนในธุรกิจโอเลฟินส์	270
รวมโครงการทั้งหมด	1,090

*เงินลงทุนในโครงการพลังงานสะอาด(CFP)แสดงเงินลงทุนหลังจากการขายทรัพย์สินของหน่วยผลิตพลังงาน (Energy Recovery Unit : ERU) ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของโครงการพลังงานสะอาด (CFP) หมายเหตุ : ไม่รวมค่าบำรุงรักษาประจำปีประมาณ 40 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ต่อปี

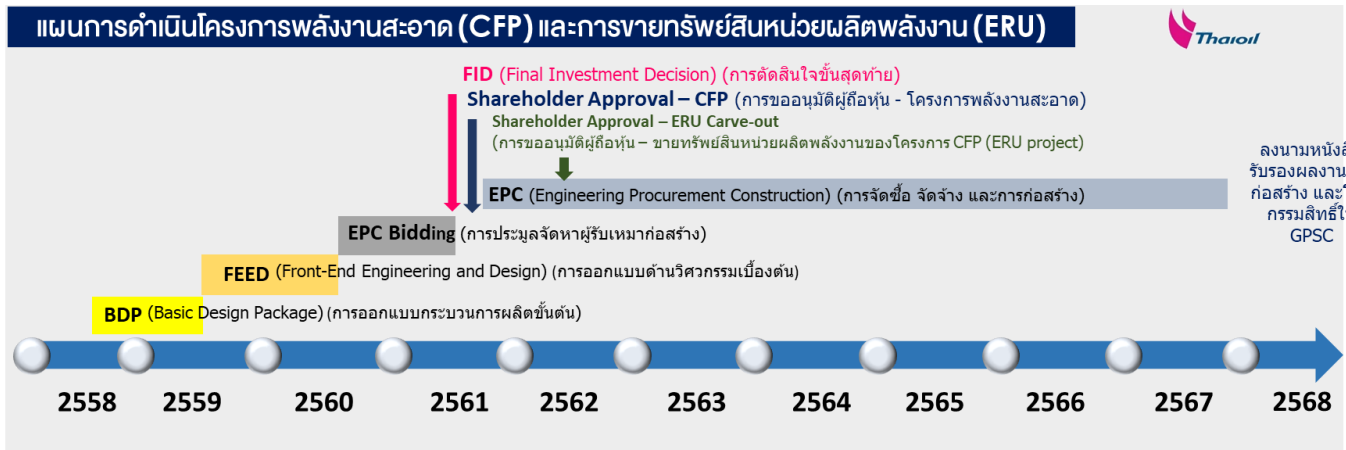
5.2 สรุปแผนการลงทุนโครงการพลังงานสะอาด (Clean Fuel Project: CFP)

โครงการ CFP มีวัตถุประสงค์สำคัญเพื่อเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันของบริษัทฯ ด้วยการปรับปรุงประสิทธิภาพกระบวนการผลิต เพื่อเพิ่มคุณค่าผลิตภัณฑ์ซึ่งเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและขยายกำลังการผลิตน้ำมันเพื่อเพิ่มความยืดหยุ่นทำให้สามารถกลั่นน้ำมันดิบได้มากและหลากหลายชนิดขึ้นก่อนให้เกิดการประหยัดด้านขนาด (Economies of Scale) และลดต้นทุนวัตถุดิบ นอกจากนี้ ยังช่วยเสริมสร้างความมั่นคงด้านพลังงานและสนับสนุนการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศในระยะยาวอีกด้วย ซึ่งโครงการมีมูลค่าการลงทุนประมาณ 4,825 ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยโครงการดังกล่าวได้รับอนุมัติแล้วจากที่ประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้นเมื่อวันที่ 27 สิงหาคม 2561 แผนการดำเนินงานโครงการ CFP สรุปตามด้านล่าง

โครงการพลังงานสะอาด Clean Fuel Project (CFP)

วัตถุประสงค์หลักของ CFP

- เพิ่มศักยภาพการแข่งขันของโรงกลั่นและรักษาความเป็นผู้นำในตลาด
- เพิ่มขีดความสามารถในการเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าต่ำไปเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าสูงกว่า และความสามารถในกลั่นน้ำมันดิบชนิดหนักซึ่งมีราคาถูกลง

ทั้งนี้ เมื่อวันที่ 10 เมษายน 2562 ตามที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้น มีมติอนุมัติการขายทรัพย์สินเพื่อโอนกรรมสิทธิ์หน่วยผลิตพลังงาน (Energy Recovery Unit) ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของโครงการพลังงานสะอาด (Clean Fuel Project : CFP) มูลค่ารวมประมาณไม่เกิน 757 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ และการเข้าทำสัญญาที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สัญญาซื้อขายทรัพย์สิน สัญญาจัดหาเชื้อเพลิงและสาธารณูปโภค สัญญาซื้อขายไฟฟ้า สัญญาดำเนินการและบำรุงรักษา และสัญญาเช่าช่วงที่ดิน (รวมเรียกว่า “สัญญาที่เกี่ยวข้อง”) ตลอดจนสัญญาการรับโอนสิทธิและหน้าที่ และสัญญาอื่นใดที่จำเป็นและเกี่ยวข้องกับการขายทรัพย์สินเพื่อโอนกรรมสิทธิ์ใน Energy Recovery Unit (“โครงการ ERU”) กับบริษัท โกลบอล เพาเวอร์ ซินเนอร์ยี จำกัด (มหาชน) (“GPSC”) หรือ บริษัทย่อยของ GPSC ซึ่ง GPSC ถือหุ้นร้อยละ 100 โดยโครงการดังกล่าวมีวัตถุประสงค์สำคัญเพื่อลดภาระเงินลงทุนโครงการ CFP เพิ่มสภาพคล่องและรองรับการลงทุนเพิ่มเติมในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น นอกจากนี้ ยังส่งผลให้อัตราผลตอบแทนการลงทุนโครงการ CFP สูงขึ้น ในขณะที่บริษัทฯ ยังสามารถบริหารจัดการและควบคุมดูแลคุณภาพในการดำเนินโครงการ CFP และหน่วย ERU ทั้งในช่วงการก่อสร้าง (Construction) และการเดินเครื่องจักร (Operation) ในด้านความปลอดภัย (Safety) ความมั่นคงในการดำเนินการผลิต (Reliability) การดำเนินการเกี่ยวกับการกำหนดสถานะการเดินเครื่องหน่วย ERU เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด (Plant Optimization) ได้เช่นเดิม

ณ วันที่ 30 กันยายน 2566 การดำเนินการตามโครงการ CFP มีความคืบหน้าของโครงการไปมากกว่าร้อยละ 93.7 โดยมีความก้าวหน้าอย่างมากในงานติดตั้งอุปกรณ์และโมดูลที่สำคัญ อย่างไรก็ตาม จากการแพร่ระบาดของโควิด-19 ในช่วงระยะ 2 ปีที่ผ่านมาส่งผลกระทบต่อโครงการก่อสร้างเกือบทุกโครงการไม่เว้นแม้แต่โครงการ CFP ของบริษัทฯ ซึ่งทำให้การดำเนินการตามโครงการ CFP มีความล่าช้ากว่าแผนงานที่กำหนดไว้แต่เดิม บริษัทฯ จึงได้เจรจาเพิ่มเติมกับผู้รับเหมาของโครงการ CFP เพื่อปรับเปลี่ยนแผนงาน (New Project Execution Plan) และดำเนินการตามมาตรการเร่งรัดต่างๆ ซึ่งคาดว่าจะมีผลทำให้งบประมาณรวมของโครงการ CFP เพิ่มขึ้นจากเดิม นอกจากนี้ บริษัทฯ ได้กำหนดมาตรการการดำเนินงานเพิ่มเติมร่วมกับผู้รับเหมาของโครงการ CFP เพื่อลดความเสี่ยงที่โครงการ CFP อาจล่าช้าออกไปอีกในอนาคต อาทิเช่น ปรับเปลี่ยนโครงสร้างการทำงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ, ปรับเปลี่ยนแผนการก่อสร้างเพื่อเร่งรัดงาน, เพิ่มจำนวนผู้รับเหมาช่วงเพื่อรองรับขอบข่ายงานและระยะเวลาที่ปรับเปลี่ยนเป็นต้น ภายใต้มาตรการควบคุมโควิด-19 ที่เข้มงวด บริษัทฯ คาดว่าโครงการ CFP จะสามารถทยอยเริ่มดำเนินการเชิงพาณิชย์ได้ในปี 2567

นอกจากนี้ บริษัทฯ วางแผนที่จะเริ่มทดสอบเดินเครื่องหน่วยปรับปรุงคุณภาพน้ำมันหน่วยใหม่ hydrodesulfurization (HDS-4) ภายใต้โครงการ CFP ในช่วงต้นปี 2567 ซึ่งเร็วกว่าแผนกำหนดการ เพื่อรองรับการผลิตน้ำมันมาตรฐาน Euro5 ที่จะมีผลบังคับใช้ทั่วประเทศในปี 2567